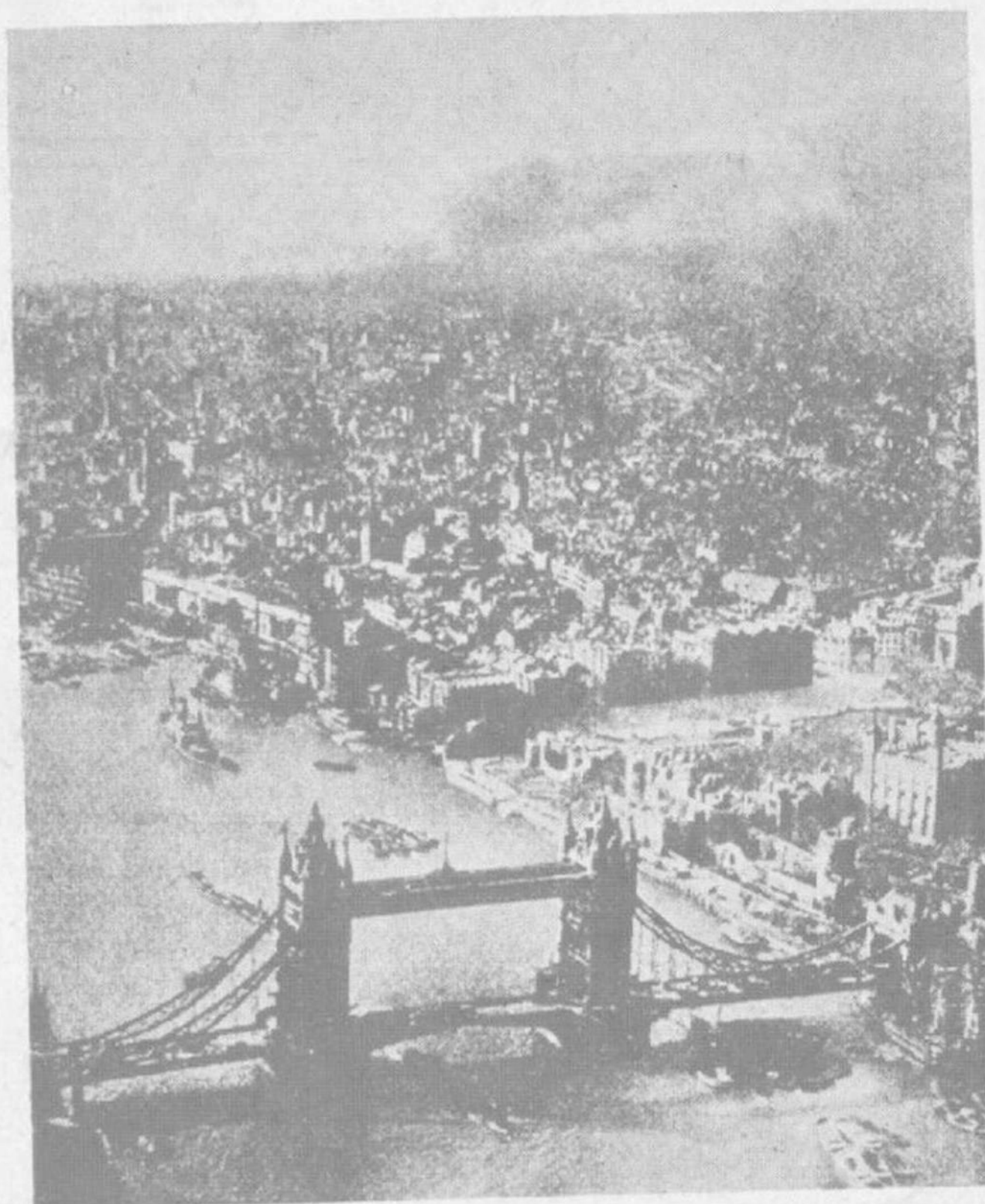

エスペラント

LA REVUO ORIENTA

一月號

Vorgriffen: 20. 1939, 9.
21. 1940, 6, 8 - 12.

Londono, la Kongresurbo de

1938

Januaro

700.049-B. Espr. M
19-21
1938-40

Jaro XIX N-ro 1

■エス和は

和
エ
ス
は

新撰エス和辭典

岡本好次編
増補改訂版

並製(クロース装)六十錢・送料四錢 ☆ 上製(革装)八十錢・送料六錢

エス和辭典中最良なるものとして定評ある本書はすでに五十版に達し我が國エスペラント運動史上に燦然たる金字塔を築きあげた。型はポケットに忍ばすに適する小型であるが、語彙は最新のものに到るまで収載して最も豊富であり、譯語は最も正確である。

岡本好次
新撰
和
エ
ス
和
辭
典

語彙最新
譯語正確
印刷鮮明
攜帶至便

内容最大
典據明白
製本堅牢
價格至廉

見出語約七萬；各種専門語，最新語網羅
攜帶に至便なコンサイス型 (7.5×15 cm)
二段組，一段 67 行 總紙數 824 頁
優美で，堅牢な革表紙，瀟洒な金文字入
薄手で，優秀なユニオンB印26号紙使用
鮮明無比な最新技術による寫真凸版印刷
普通語彙 674 頁，人名，地名，星座名 70 頁
和文エス譯その他日常必要な附録 50 頁

定價二圓五十錢・送料六錢

内容見本入詳細な説明書お申込次第送呈

財團
法人

日本エスペラント學會

東京市本郷區元町一丁目

電話小石川 5415 番
銀座東京 11325 番

LA REVUO ORIENTA

LA XIX-A JARO

1938

JAPANA ESPERANTO-INSTITUTO

TOKIO

エスペラント 第六年 総目次

研究

佐々城 佑

動詞 „Timi“ の研究……8, 62, 108, 148

川崎 直一

ベイシック, イングリッシュにおける国際
語彙……………250

名詞, 語源と用法

……………344, 390, 444, 488, 529

岡本 好次

ザメンホフ文法序説……………292, 336

Seppik の新文法書をよみて……………441

ザメンホフ文法術語研究

Vorto, finiĝo 等……………476

Radiko, parto de parolo 等……………538

Ĥ の運命……………大島 矣 295

Ĥ の音と東北方言 Ĥe とに就いて

……………猪股 直治 443

“Ĥ” の辯……………進藤 静太郎 518

学習

前置詞略解……………小坂 狷二

Per……………22, 82, 110

Por……………154, 205, 254

Pri……………256, 289, 340

Pro……………340, 382

Sur……………383, 438, 484

Super……………523

時事文の研究……………編輯 部

25, 120, 170, 302

岡本 好次

Disde, Ekde, Far 等……………80

Belo-a, varmo-a 等々……………114

文の基本形式……………152

固有名と普通名……………208

接尾辭 i, ik, if, iv, iz……………252

和文エス譯……………伊藤 己酉三

三つの困難……………116

一つとして……ないものはない……………174

何々するための……………210

語句の配置……………258

認識, 適當, 實證……………298

日本なるもの……………350

連勝, 記録, 接戦……………385

始めて, わたる, 必ずしも……………434

目覺ましい……………480

戦争・宣傳戦・事變……………534

讀物

映畫物語

モスコーの夜は更けて……………2

ジェニイの家……………48

或る映畫監督の一生……………94

東洋平和の道……………140

ヨーロッパ旅行記……………池 川 清

北フランス Dunkerque の一日……………36

小パリ Bruselo……………70

Antverpeno の一日……………128

デンハーグのひと時……………164

ハンガリーの思ひ出……………216, 262

アムステルダムの一夜……………312

エスペラントの家訪問記……………354

思ひ出多きストックホルム……………396

ストックホルムのアグネス・ニルソン嬢

……………448

スエーデン南端の珍事……………496

別れの言葉……………549

アメリカ生活の一節……………磯 部 幸子 472

私の見た日本……………メゼイ博士 186

古書を求めて……………川崎 直一 214

文學・文化

日本建築小史……………232

日本文化通信……………328, 420

アイヌの傳説……………脇 坂 圭二 譯 330

小僧の神様……………萬澤まき譯 370, 426

日本精神の基本的様相……………藤澤 親雄 377

東洋主義の先覺者岡倉天心	
.....清見陸郎	416
短歌の歴史的あらまし・兒山敬一	
.....	462, 508
能面解説.....野上豊一郎	
童子.....	147
孫次郎.....	283
エス譯愛國行進曲當選作.....	240
通俗科學	
通俗醫學讀物.....淺田 一	
笑 ひ.....	11
ABO 式血液型と性格の問題.....	55
結 婚.....	113
酸素缺乏と人體.....	160
胎 教.....	218
老婆虐殺事件.....	246
「エナ」の語源と奇習.....	286
人體の構造から見た祖國.....	332
「クサメ」の語源と奇習.....	380
縊死者の自殺他殺鑑定法.....	424
病氣と死—佛教と料學.....	476
マソヒズム美人の死.....	520
江上不二夫	
生化學より見たる生と無生.....	14
アルコールの榮養價值.....	60
酸素模型.....	248
九・二五爆發赤痢.....植田半次	58
人工個人語マルエスペラント	
.....宮城音彌	100
現代發生學より見たる動物の發生	
.....丘 英道	157
遺傳要素の所在.....小野記彦	220
東洋古代金屬文化史の化學的研究	
.....道野鶴松	374, 430, 471
運 動	
學校とエスペラントの問題・伊藤己酉三	
28, 73	
Feodor A. Postnikov 氏のことども	
.....磯部幸子	65

この後のために.....進藤靜太郎	124
エスペラントかイギリス語か.....	167
日本の同志諸兄姉へ.....須々木 要	162
非常時局とエスペラント・平田 勳	195
小坂狷二氏誕生 50 周年紀念出版物刊行	
の計畫.....	244
F. A. Postnikov 氏訪問記	
.....須々木 要	278
第 26 回日本エスペラント大會.....	284
小坂先生の生誕と日本最初の Esperanto	
文獻.....藤間常太郎	306
國際語の問題.....石 黒 修	309
「大阪觀光案内」について・伊藤幸一	304
現時局とエスペランティスト.....	324
久保貞次郎氏を送る.....	335
全國の會員團體諸氏へのお願い	
.....後 援 會	358
最近における國字國語問題の動き	
.....菊澤季生	389
日本エスペラント運動の現状とその動向	
について.....増田英一	401
王雨郷君を惜む.....呂 聰 田	400
イギリス語國民の首都で.....	487
木崎宏君戰死す.....小坂狷二	524
木崎宏君を悼む.....井上萬壽藏	525
第 26 回大會覚え書.....	529
小坂賞設定について.....	523
小坂賞壁掛皿圖案懸賞募集.....	545
第 26 回日本エスペラント大會議事録	
.....XII 附録	
雜	
Enketo pri malsimplaj verboformoj...	10
El revuoj.....	21, 27, 35, 450
和文エス譯募集.....	24, 64
新刊紹介...44, 107, 182, 257, 343, 388, 423,	
517	
エスペラント時事...39, 85, 131, 177, 223,	
269, 315, 359, 407, 451, 499, 541	

各地報道	85, 134, 179, 225, 272, 318, 361, 410, 455, 502, 543
新聞雑誌とエスペラント	43, 88, 135, 178, 227, 274, 321, 366, 409, 458, 501, 542
愛國行進曲エス譯懸賞募集	99, 204
愛國行進曲譯詞選後感	268
事變の個有名詞	103, 127
エスペラント語とツーリズム	112
學會々計報告	136
エスペラント運動後援會	228, 275, 322, 367, 406, 459, 498, 546
本郷だより	46, 92, 138, 184, 224, 276, 322, 368, 414, 460, 506, 550

扉

Sur la sojlo al la dua jarkvindeko	7
大きな損失	久保貞次郎 53
後援會第三年、小坂氏離京、國語改善	193
日本精神とエス運動	藤澤親雄 239

表紙

1938年度大會都市ロンドン	I
クラブ聖マリア教會の彫刻	II

日本美術から

奈良新薬師寺伐折羅大將像	III
能面「童子」	IV
紅きらゐ松本幸四郎大錦	V
大和新薬師寺三重塔	VI
能面「孫次郎」	VII
太泰廣隆寺彌勒菩薩思惟像	VIII
周文山水圖	IX
光琳硯箱	X
柿右衛門皿	XI
宗淵「呖々鳥」	XII

口 繪

日本の四季から

富士山	I
スキイ	II
さくら	III
ぼたん	IV
鯉 幟	V
藤	VI
山 岳	VII
海	VIII
立 秋	IX
美術の秋	X
鹿	XI
雪	XII

エスペラントの打てる
ポケット型タイプライタ

HERMES
baby

これこそ、言葉どほり
portebla maŝino です

☆
定價僅かに 130 圓 (送料不要)

☆
説明書送呈

取 次

縦横 9 寸・厚さ 2 寸・重さ 1 貫弱 財団法人 日本エスペラント學會

野原休一 譯 日本書紀 I, II 各卷 1 圓 20 錢・送料 9 錢

日本精神の淵源たる輝く建國の歴史。第 1 卷は、その建國史の第一頁たる神代紀と神武天皇紀。第 2 卷は、日本文化の最初の躍進期たる綏靖天皇紀から應神天皇紀まで。われわれは、この平易明快なエスペラント譯によつて、はじめて、先祖たちの逞ましく美しい業績を親しく眺めることができる。

野原休一 譯 大學中庸 定價 60 錢・送料 6 錢

二千五百年の歴史を誇る儒教の聖典はエスペラント譯によつて初めて解放された。

野原休一 譯 孝 經 定價 30 錢・送料 3 錢

國家の安寧も世界の平和も凡て孝道觀念の發揚に依つて庶幾せられるといふ孔子の教

野上彌生子 海神丸 大崎和夫譯・四六判 80 頁
定價 40 錢・送料 3 錢

これは海の悲劇、飢餓におひつめられた人間が「生き」への悲しき闘争の相である。難波船中に起つた一事件を題材に人間の獸性と神性との相剋を描く、藝術的香りの高い、雄渾な悲劇。

エスペラント
LA REVUO ORIENTA

• Januaro 1938 •

表紙：第 30 回萬國大會都市ロンドン
口繪：Monto Fuji «El la sezonoj de
Japanujo
扉〔Titolpaĝo〕：Al la dua jarkvindeko
年頭の辭

LA ENHAVO

Lingva Studo

- T. Sasaki: Studo pri la verbo "Timi" 8
佐々佐城・動詞“Timi”の研究

Populara Scienco

- Dr. H. Asada: Rido 11
浅田一・醫學から見た「笑ひ」
F. Egami: Vivo kaj senvivo de la vidpunkto de biokemio .. 14
江上不二夫・生化學より見たる生と無生

Lernigo

- 小坂狷二・前置詞略解—PER 22
K. Ossaka: Pri la prepozicioj—Per
編輯部・時事文の研究 25
Studo pri la traduko de ĵurnalartikolo

Movado

- 伊藤己酉三譯・學校とエスペラント 28
Traduko el la raportoĵ de Internacia Esp. Konferenco, Parizo

Libertempa Legaĵo

- Filmrakonto—Savoj-Hotelo 217 2
映畫物語・モスコの夜は更けて
池川清・北フランス Dunkerque の一日 36
K. Ikegaŭa: Unu tagon en Dunkerque

Ŝtopaĵoj

- Enketo pri malsimplaj verboformoj 10
El revuoj 21, 27, 35
和文エス譯募集 24

Kroniko

- LA REVUO ORIENTA 39
エスペラント觀光客千二百人—パリ局エスペラントの時間常設—三行
ノヴァジョイ—IEL 會員統計—エスペラント報國同盟創立—ザメンホフ
祭放送—個人消息—新聞雜誌とエスペラント — — —
Literaturo kreskas・新刊紹介 44
本郷だより・Redakcioj vortoj 46

JANUARO

EL LA SEZONOJ DE JAPANUJO:—MONTU FUĴI, vulkana konuso ĉielen elstaranta en la mezo de Japanujo, estas jam de la fruaj tagoj de ĝia popolo ŝatata motivo de la artistaj verkoj. Ni trovas en la antologioj de diversaj generacioj, sennombrajn poeziojn, per kiuj la poetoj kantis ĝin kiel simbolo de la nobleco, majesteco, belo, vero, perfekteco, pureco, ĉiamfreŝeco, universeco, eterneco, dieco, ks pro ĝia impona strukturo.

Ĝi tiras al si admiron de la rigardantoj iam ajn tra ĉiuj sezonoj. Kaj precipe la novjara Fuĵi staranta antaŭ la orruĝaj radioj de la leviĝonta suno vekas en la animo de la japanoj pian emocion.

Savoj-Hotelo 217

Savoy-Hotel 217

— de Gustav UCICKY

Filmrakonto: Gerhard Menzel

Filmado: Fritz Arno Wagner

Andrei Hans ALBERS

Natasja Brigitte HORNEY

Dasja Gusti Huber

Sur la blanka neĝkovrita ŝoseo kuras kaleŝo.

Estas en la vespero de pasko en Moskvo antaŭ la milito.

La kaleŝo haltis antaŭ la pompa konstruaĵo de Savoj-Hotelo, kaj el ĝi aperis paro de viro kaj virino. Ili insultas sin reciproke. Ĉu ili disputas pri disiĝo ĉe la fino de volupta vivo?

La mezaĝa virino plenplena de la aromo de sentumo, forlasis la viron en la vestiblo, kaj suprenkuris la ŝtuparon. Ŝi malaperis en la ĉambron 217.

Virino en Savoj-Hotelo 217!

Natasja estas ŝia nomo.

Ŝi estas tia virino, kiu vagas de viro al viro kiel la noktpapilio fluganta al la fajro.

Oni ne scias kiom multe da viroj falis pro ŝi en la abismon de pereco. Sergei, la viro forlasita en la vestiblo, estas unu el tiuj viktimoj. Sergei, kiu estis eĉ ekzilita pro Natasja al Siberio, estas nun forskuita de la vampirino.

Li renkontas viron nomatan Fedor. Ankaŭ tiu ĉi estas unu el la iamaj amatoj de Natasja.

雪に蓋れた。
車道。馬車。
復活祭。モスクー。

大戦。

豪華な。建物。

罵る。

口論する。

愛慾の。

年増女。芳香。
官能。
ロビイ。
馳せ昇る。階段。

蛾。

深淵。破滅。

犠牲者。
流刑された。
振り捨てられた。
吸血鬼。

前夫。
酒浸りになる。
洒場。

La du eksedzoj en malespero trempis sin en la vinon
ĉe iu drinkejo.—Natasja estos mortigata de unu el tiuj du
viroj.

不安。

Ŝi trovas sin en granda maltrankvilo.

害を加へる。

Iu atencus ŝian vivon. Pro la maltrankvilo ŝi intencas
proprigi al si Andrei, ĉefkelneron de la hotelo.

自分のものにす
る。給仕頭。

Andrei estas tia viro, kian virinoj tre ŝatas.

浮氣男。

Li estas forta kaj fortika. Li estas ĝaja facilanimulo,
kiu ĉiam zumadas kantetojn. Ne nur Natasja sola estas
interesita de Andrei. Anna, la ĉefservistino de la hotelo,
per obstina ampasio, deziras akiri lin. Anna, kiu havas
beletan sumon da mono, volas entrepreni malgrandan
hotelon, kiam ŝi edziniĝos al Andrei.

鼻歌を歌ふ。

女中頭。

しつこい。愛情。

小金。企てる。

Estis en la sama vespero. Andrei ekatentas junan
knabinon nomatan Dasja, freŝdate dungita servistino.

最近。雇はれた。

淋しげな。

Ŝi estas tia soleca knabino de dudek unu jaraĝoj, kiel
floro en la sensuna angulo. Li subite eksentis kompaton
sur ŝin kaj volas ŝirmi kontraŭ la ĵaluzo de Anna.

日蔭。

かばふ。嫉妬。

Kiam Andrei finis sian laboron li eliris kun ŝi sur la straton.

La gaja aspekto de la lumaj stratoj de la ĉefurbo. Ili vizitis vaksfigurejon, gajan dancejon, kaj poste la preĝejon kie ili havis paskan preĝon.

光景。首府。

蠟人形館。
教會。

Andrei, kiu mem kredas, ke li estas facilanimulo, sentis, ke li por la unua fojo tuŝis la puran animon de virino.

Kian purecon oni trovas en la beleco de tiu mizera knabino, kiam oni komparas ĝin kun la voluptemo de Natasja kaj la obstina ampasio de Anna! Andrei, konata kiel facilanima dando, estis kaptita de la senornama ĉarmo de tiu juna knabino. Kaj, por la unua fojo en sia vivo, Dasja eksciis la feliĉon.

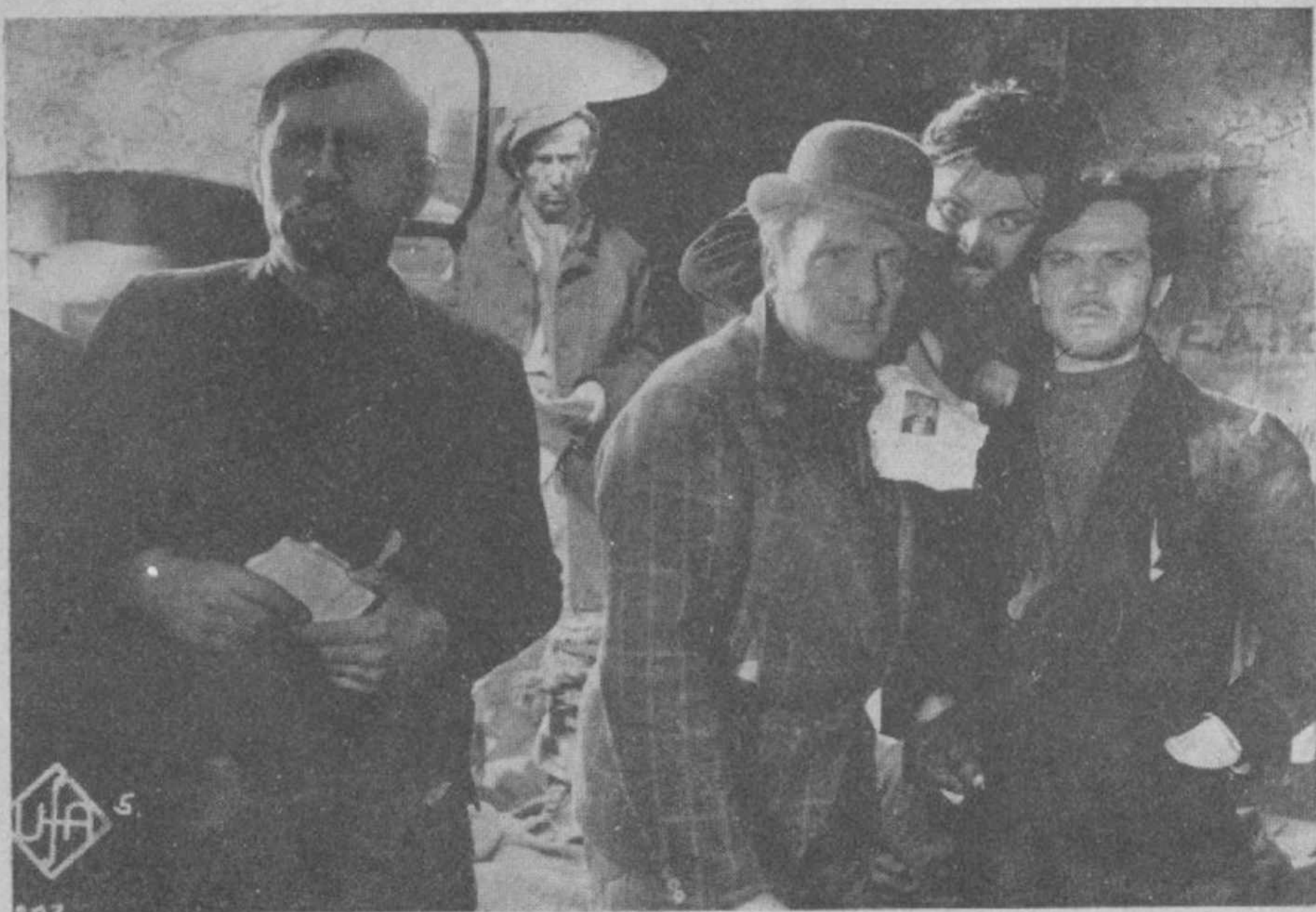
淫蕩。

伊達男。
餘りない。

Kiam ili revenis al la hotelo malfrue en la nokto, la hotelo troviĝis en konfuzo. Oni diras, ke la robo, kiun Dasja portis en tiu nokto, estas vesto ŝitelita el la ĉambro 217.

混亂。
衣裳。

Tio ne povas esti vera. Andrei donace ricevis ĝin de

辯護する。

哀れむべき。
燃える。

證明する。冤。

頂點。

銃。

ピストル。

さつと。

犯人。嫌疑。

釋放した。

職。

なかま。

手品師。寄席。

クレムリン宮。

生計を立てる。

Natasja. Sed Natasja ne volas pledi por Dasja. Pro ĵaluzo kaj malamo. Ankaŭ en la okuloj de la ĉefservistino direktita al la kompatinda knabino estas plena de flama ĵaluzo.

Andrei devas pruvi la senkulpecon de Dasja. Li eniris en la ĉambron 217. En la momento kiam la disputo inter Andrei kaj Natasja atingis la zeniton, eksoniss ono de pafilo kaj Natasja falis.

Andrei restas stranta kun pistolo en la mano.

Unu viro forkuris flumorapide el la alia pordo. Tiu viro povas esti la krimulo. Kvankam iom da suspekto ankoraŭ restis sur Andrei, oni temen lin liberigis.

Andrei kaj Dasja, kiuj perdis la okupon en la hotelo en tiu nokto, nun laboras kiel kolegoj de Pawel, kora amiko de Andrei.

Pawel estas ĵongolisto, kiu laboras en malgranda varia teatra teatro apud la muro de Kremlo. Tie Andrei kantas por akiri rimedojn por modesta, sed ĝoja vivo kun Dasja.

Sed la ĝojo ne daŭris longe. Anna, forlasita de Andrei, pro ĵaluzo denunciis lin kun veraj kaj malveraj atestoj, kaj Andrei estis arestita.

摘發する。
證據。
捕へられた。

Oni ne povas trovi veran krimulon. Kaj ne estas kontraŭpruvo. Andrei ne povus sin elsavi el la kulpigo. Li forkuris el la mano de la policano. Li devas elserĉi la veran krimulon el la tuta granda urbo kaj devas eniri en luman vivon kun sia amata Dasja.

反證。罪科。

Gastejo en la profundo de mizero.—Ĝi estas la lasta kaŝejo de Andrei persekutata de la polico. Tie li renkontas du virojn. Ili estas la du eksedzoj de Natasja, nome Sergei kaj Fedor. Hazarde Andrei eksciis, ke Fedor estas la vera krimulo de la murdo al Natasja. Post severa interbatiĝo, Fedor, kiu jam eksciis, ke li ne povas elsaviĝi, pafas per kaŝita pistolo sian propran bruston.

宿屋。どん底。
かくれ家。
追はれる。

殺害。

組打。

助かる。

Hele luma mateno. La domo de la stacio de Moskvo.

Andrei, kiu estas tute senigita de la suspekto, ekveturas kun Dasja al Peterburgo, al la vojaĝo de espero.

疑ひの晴れた。

エスペラント

一月號

Sur la sojlo al la dua jarkvindeko

Ĝuste en la momento, kiam ni staras sur la sojlo al la dua duonjarcento de la Esperanto-movado, rigardante ĉirkaŭ nin, ni vidas, ke la cirkonstancoj de la mondo ne aspektas favoraj al nia afero.

Ni ĉi tie ne tuŝas la problemon pri ĝia morala celo, ĉar, ni konfesu, estas almenaŭ oportune insisti je la opinio, ke ĝi estas privata afero de ĉiu individuo.

Temante pri la praktika celo, ni vidas, ke nia afero estas duone paralizita de tia situacio, ke la pordo de multaj landoj estas preskaŭ fermita.

Ĉu ni do kuntiriĝu aŭ konfuziĝu antaŭ la fakto? Ĉu ni forĵetu nian kredon? Male. La aktuala situacio donas al ni tian ŝancon, ke ni adiaŭu la inklinojn al palaj argumentadoj, kaj akumulu en nin forton por la venonta tago, kiam nia praktika celo estos atingita de la nepra neceso de la homa vivo.

Se daŭros por kvin jaroj aŭ por dek jaroj la sufoka atmosfero, ni tamen povas esperi, ke en la sesa jaro aŭ en la dekunua ni certe reakiros nian liberan spiron. Tion ni povas atendi al la bonintenco de la homoj al la komuna feliĉo kaj prospero.

Kun tiu firma konvinko ni kredas, ke niaj filoj kaj nepoj povos ĝoje festi la jubileon, kiam la kuranta jarcento de nia movado finiĝos.

Dume ni ne perdu la kuraĝon kaj esperon blindigite de pasantaj fenomenoj kaj ni nur diligente laboru kun plena memfido. (M)

STUDO PRI LA VERBO "TIMI"

Bazita sur

Iŭaŝita-Indekso de Dek Tradukaĵoj de Z.

(1)

Ĉe la lekcio en la okazo de la lasta Kongreso mi fortranĉis parton de mia parolo pro manko de tempo. Mi nun pli kompletigas la enhavon por R. O.

Ekzemploj por la nuna studo estis cititaj el la Indekso de Dek Tradukaĵoj de Zamenhof ellaborita (ankoraŭ ne presita) de Ĵuntaro Iŭaŝita, mia kolego. Kiam indekso de aliaj verkoj de Zamenhof estos preparita kaj se mi trovas en ĝi ekzemplojn kondukantaj al aliaj konkludoj ol tiuj, kiujn mi nun atingis, mi tiam faros necesajn korektojn. La Dek Tradukaĵoj estas: La Batalo de l' Vivo (Bat), Georgo Dandin (Dan), Gimnazio (Gim), Hamleto (Ham), Ifigenio en Taŭrido (If), Marta (Mar), Proverbaro (Prov), La Rabeno de Baĥaraĥ (Rabe), La Rabistoj (Rabi) kaj La Revizoro (Rev).

Kial mi elektis tian malpompan vorton vi demandus? Mia respondo estas ke la verbo longtempe min altiris per diverseco de nuancoj. La studo tamen tentis min al plivasta esploro pri la transitiveco de verboj ĝenerale, sed mi tuj trovis ĝin tro granda problemo por solvi en mallonga parolo. Mi do limigas min al malvasta kampo de "timi," komparante ĝin en okazo de bezono kun aliaj verboj.

Unue mi serĉis la verbojn, kiuj havas la karakteron similan al ĉi tiu verbo, kaj trovis ĝin en "koleri." (Pri aliaj similaj verboj mi iam havos okazon priparoli.)

Por distingi karakterojn de verboj mi uzis interalie la teston, kiun mi provizore nomas "igi-testo." Supozu: A *timas* B. Tiam ni povas diri, ke B *timigas* A.

Prenu ian transitivan verbon, ekzemple, "surprizi." A *surprizas* B, sed tio ne signifus ke B *surprizigas* A. Ni apliku ĉi tiun teston al "interesi." La libro *interesas* min, sed mi tute ne *interesigas* la libron!

Mi diris, ke "koleri" estas simila al "timi." Ni vidu. A *koleras* B, tio

estas: A sentas ofendiĝon kontraŭ B. Tio povas signifi ke B *kolerigas* A. La verbo plenumis la postulitan kondiĉon de la testo.

Inter verboj, kiuj havas kontraŭan sencon kaj samtempe funkcion similan al "timi," mi elektis la verbon "esperi" por komparo, ĉar ĉi tiu verbo (kaj ankaŭ en substantiva formo) ofte aperas kun "timi" kiel antitezo, ekzemple:

Bat 80-9 Ŝi ne sciis, kion ŝi *timas* kaj *esperas*,

If 50-23 Ŝin ja nek *timo*, nek *espero* savos.

Babi 38-9 *Timo?*—la *espero* ne permesas al ĝi tro multe ampleksi.

* * * * *

Ni nun traktu la verbon kiel ĝi aperas en frazoj en la ordo de simplaj al malsimplaj.

(1) Mi timas. Timu.

La simpla formo sen objekto (laŭ la termino de Plena Gramatiko) troviĝas 19 fojojn en la Dek Libroj, el kiuj unu ekzemplo sufiĉas:

If 31-28 La morto—ĉu vi timas aŭ ne timas—

Ja venos mem.

(2) Mi timiĝis.

Mar 176-20 Vi timiĝis, naiva estaĵo, vi volas forkuri?

205-27 La sekvantan tagon Marta timiĝis, kiam ĉe la matena lumo ŝi ekvidis la vizaĝon

Rev 61-24 Mi timiĝis, Via moŝ...ekscel...prin...

-26 Vi timiĝis?

Ĉi tiu formo estas ankaŭ tre simpla. Studantoj vidu Fab II 52-11 (timegiĝi), 95-16, 101-31, -37, 125-37 (timiĝis pro).

Kvankam la formo estas simpla, ni aŭdu kiajn klarigojn donas gramatikistoj pri *iĝi*, kaj ni ekzamenu ĉu la *iĝi* en *timiĝi* estas konforma al ili.

Paul Fruictier diras en sia "Kompleta Gramatiko" p. 124 "*iĝ* gluigita (algluita?) al verba radiko transitiva, signifas do *iĝi -ata*." Kaj ni vidas en Plena Gramatiko de K. Kalocsay k G. Waringhien ekzemplojn: *konstruiĝi* (*iĝi* konstruata), *fariĝi*, ktp. Estas klare ke *timiĝi* ne estas unu el ili, ĉar "timiĝi" ne estas "esti timata." Kiam oni *timiĝas*, oni *timas*, ne estas *timata*.

La aŭtoroj de ambaŭ gramatikoj donas okazon en kiu *iĝ* estas uzata refleksive: troviĝi=trovi sin, turniĝi=turni sin. Ĉi tie ankaŭ "timiĝi" ne

iras paralele kun iri, ĉar “timiĝi” ne signifas “timi sin.”

La sola okazo, en kiu Plena Gramatiko alproksimiĝis al la traktata temo, estas kiam ĝi diras pri la du specialaj verboj *sciigi* kaj *koniĝi*: “Nur ĉe kelkaj verboj de spirita funkcio oni uzas aktivsence la iĝi-formon; ekzemple: *sciigi* (ekscii), *koniĝi* (ekkoni),” post la klarigo kelkajn liniojn supre ke “la verbo *sciigi* do signifas *iĝi scianta* kaj *iĝi sciata*.”

Kiel ni vidis antaŭe, *-ata* senco ne troviĝas en *timiĝi*; ĝi estas certe uzata aktivsence. Sed ĉu ĝi estas transitiva aŭ netransitiva ni ankoraŭ ne scias. Pri ĉi tiu punkto Plena Gramatiko klarigas ĝuste sube de la listoj de iĝi-vortoj, “Do, kiel ni vidas, *iĝi* servas por formi verbojn ne transitivajn el verboj transitivaj.” Laŭ ĉi tiu pensmaniero ĉu *timiĝi* ankaŭ ne devus esti rigardata kiel netransitiva?

[Plena Vortaro de Sat difinas “timi” transitiva. Ĉu la aŭtoroj konscie forĵetis *timiĝi*? Ĉu ili ŝanĝos la verbon al X (=tr. k ntr.) kiel ekzemple *koleri*, *pensi*, *honti*, *memori*, *sopiri* (kiuj ĉiuj estas X), se ili alprenas *timiĝi*?]

Pri *sciigi* (la vorto ne troviĝas en Plena Vortaro) mi traktos, se mi havos okazon, sub alia titolo.

Enketo pri Malsimplaj Verboformoj

Teo Jung

En kelkaj numeroj de Heroldo mi publikigis artikolon pri “grava” (?) lingva problemo: *ata—ita*. Verŝajne nun mi denove devos publikigi artikolon. Mi tre ŝatus ekscii la opinion de japanaj samideanoj pri tiu afero. Temas, ekzemple, pri frazo kiel ĉi tia: La aeroplano estis persekutata, poste faligita, la aviadisto kaptita vundite, transportata (*ita*?) al malliberejo kaj tenata tie dum tri monatoj. —Laŭ mia opinio, ĉio okazas en la sama tempofazo, kaj ĉiam devas esti *ata*: persekutata, faligata, kaptata, transportata, tenata. Sed ekzistas aliaj, kiuj asertas ke oni devas diri: persekutata (ĉar daŭris longan tempon), faligita (ĉar estis nur momenta), kaptite (same nur momenta), transportata (aŭ *ita*?—jen la aliaj mem ne interkonsentas) kaj tenata (ĉar daŭris longetan tempon). Mi opinas, ke ni ne povas akcepti tion, ĉar ĝi ŝajnas al mi idiotismo de certaj naciaj lingvoj (ĉefe slavaj lingvoj). Momentecon ni povas esprimi per la prefikso *ek-*, kaj longdaŭrecon per la sufikso *-ad-*.

この問題については、一部の人々の意見をあつめて Jung 氏へ送つたが、意見のある人は、直接同氏あてに書き送られたい。あて名は S-ro Teo Jung, Heroldo de Esperanto, Harstenhoekweg 223, Scheveningen, Nederlando.

BESTOJ ne povas ridi escepte de ĉimpanzo, kies rido ne estas ĉarma kiel de homoj. Homoj ridas jam en la tria semajno post la naskiĝo, laŭ Preyer, kiel esprimo de kontentiĝo. Pli poste ridon akompanas vigla movado de la brakoj kaj brilo en la okuloj. Komence la rido estas senvoĉa; unufoje post la unua duonjaro la ridvoĉo estas aŭdebla. La rido ŝajnas esti la al la homo speciala denaska kapablaĵo. Ĝi konsistas el mallongaj, laŭ vigleco de emocio pli malpli multaj, rapide unu post la aliaj sekvantaj puŝoj de elspiraero tra streĉita gloto, kiu okazigas helajn sonojn, gajajn sopranajn ĉe plejparto de virinoj aŭ basajn ĉe multe da viroj. Enspirado okazas rapide kaj profunde seninterrompe. La buŝo sin tiras laŭlarĝe kaj iomete supren per ridmuskolo kaj zigomostmuskolo tiel ke la supra dentaro estas videbla. Se respirtipo ne ŝan-

R I D O

ĝiĝas principe ĉe rido, t. e. se la mallongaj elspirpuŝoj ne aperas, kaj nur la vizaĝo partoprenas al rido, do oni nomas ĝin rideto. Ĉe rideto la mensa ekscito ne estas vigla kaj oni povas pli malpli intence rideti. La plej malpeza rideto estas nur iometa detiro de buŝangulo aŭ spuro de ridokavetoj sur vangoj. Ĉe pli forta rideto oni fermas la buŝlipojn firme, sekve aperas io devigita aŭ konvencia sur mieno. Tial la esprimo de rideto estas ofte nesolvebla enigmo. Ĉe plena rido sin tiras nazolipa sulko tre profunde tiel ke la flanka vango ŝveliĝas kaj iomete supreniras, naztruoj larĝiĝas, liporandoj fariĝas pli

ĉimpanzo 黑猩々

gloto 聲門

rid'muskolo 笑筋

zigomost'muskolo 顴骨筋

spuro 痕跡

rid'o'kav'et'o 笑嚢

konvencia 合意の

gingivo 齒齦

mentono 頤

maldikaj kaj ĉe supra dentaro ofte ankaŭ gingivo videbliĝas. Kun la supreniro de la vangoj mola parto de mentono streĉiĝas kaj la konturo de la mentono iomete pintiĝas. La okulo ankaŭ partoprenas al rido. Generale ĝia fendo mallarĝiĝas. Ĉe maljunaj personoj aperas specialaj radioformaj faldetoj al ekstera okulangulo. Ĉe viva rido ruĝiĝas la vizaĝo, ĉe fortega ridosalvo, pro perturbo de respiro povas la vizaĝo fariĝi bluruĝa, la okuloj larmi, kaj la mieno similas al ploranto. Elspir-puŝoj povas esti tiel fortaj ke ridantoj sentas dolorojn ĉe muskoloj de brusto kaj ventro. Ĉe tre korpulenta persono malstreĉita dika falda ventrokovro ekskuas kun krampfa rido dum la mieno malkovras la ridon per subhaŭta dika grashisto.

La psikologio de rido estas ankoraŭ tre malluma. Preskaŭ nenia libro de fiziologio kaj psikologio traktas ridon. Nur ĉe "das Gesichtsausdruck des Menschen" de Prof. D-ro Krukenberg mi trovis supre-cititajn klarigojn, kaj

nur iomete ĉe "Histoire des expressions populaires" de Prof. Brissaud. Ŝajnas ke la rido dependas de la gaja, plezura sento. Io komika aŭ subita plezuro kaŭzas eksplodon de rido. Nesubita apero de plezuriga afero ne aperigas eksplodon de rido, sed nur rideton. Sed vigla rememoro de ridiga okazintaĵo povas okazigi laŭtan ridon. Kato manifestas sian plezuron per sonorigado de gorĝo "ron ron". Tio estas, mi pensas, ankaŭ unu speco de rido. Ĉe ni homoj sin trovas du specoj de rido, lipa kaj gorĝa. Gorĝa rido devas esti primitiva kaj transformiĝis en eksplodon de rido. Lipa rido evoluis kun la longa historio de homa civilizacio. Ni ridas ne nur ĉe plezuro aŭ gajo, sed ankaŭ ekz. ĉe malsukceso de atingo ĝustatempa al veturilo ktp. kvazaŭ ni nin mokridus, aŭ ĉe iometa kontentiĝo je honoro inter malĝojaj mizeraj okazintaĵoj, eĉ antaŭ morto, kiel militantoj mortige vunditaj aŭ antikvaj herooj en japana legendo, kiuj ekzamenis detranĉitan kapon,

rid'o'salvo 爆笑

perturbo 攪亂

korpulenta 肥満した

krampfa 痙攣的な

grashisto 脂肪組織

psikologio 心理學

fiziologio 生理學

Das Gesichtsausdruck des

Menschen = la vizaĝes-

kies posedinto estis aktuale lia infano
aŭ filo sed anstataŭis la vivon de
lia majstro.

La ridmaniero kaj la voĉoj eksplod-
intaj montras diversajn esprimojn,
ekzemple ĉe la japanoj, "A ha ha
ha" estas vira rido, "O ho ho ho"
estas virina, "E he he he" estas
flata, "I hi hi hi" estas malnobla,
maldeca aŭ kontenta je amafero,
kaj fine "U hu hu hu" estas moka
aŭ malestima je aliaj. Ĉe "Gidayŭ",
japana opero, heroo ridas tre forte
kiel "Uuhu, aaha, uuhu, aaha".
Puberaj virinoj tre emas rideti kaj
ridegi. Ili laŭte ridas eĉ je tute ne
ridindaj aferoj. Mensmalsanuloj ofte
ridas tute senmotive. Koketulinaj
jetas okulridon al diboĉemuloj. Tiel-
nomataj diplomatoj ĉiam paroladas
kun ridetoj. Ĝenerale ĉe malgajuloj
ne okazas rido. Rido estas pordo de
feliĉo laŭ la proverbo de la japanoj.
De la vidopunkto higiena ankaŭ rido
estas tre saniga. Post viva ridego

oni sentas malsaton. Post hemate-
mezo aŭ hemoptizo sin detenu de la
rido, ĉar tiam la malsano pligraviĝos.
Ne ridigu maljunulinon tro forte, ĉar
ŝi ne povos sin deteni de... Ne ridu
al kripluloj, malfeliĉuloj, almozuloj,
malsukcesintoj, krimuloj, ĉar ili
koleros je la moko. Ne alridu al
virinoj nekonataj, ĉar tia ago estas
tre maldeca. Tute nevole oni povas
ridegi ĉe la malsano nomata tetano
pro krampfo de vizaĝmuskoloj nur
miene, ne anime. Infana naiva rido
imitigas nin. Rido sur lipoj de tra-
pasantoj tiklas nin. Rideto sur vangoj
de belulinoj enamigas nin. Aŭdante
la ridovoĉon de la najbara ĉambro
ni povas rekoni la ridanton. Ridu
gaje, noble, amindume, dece, morale
sed neniam senmotive! Se oni povas
ridi gaje kun ia motivo, do oni estas
vere feliĉa. Gratulante triumfan Nov-
jaron ni kune ridu! Triumfon kont-
raŭ ruĝa komunismo ni kun tuta
homaranismanaro devas dankridegi.

primo de la homoj.

primitiva 原始的な

hematemezo 吐血

Histoire des expressions

pubera 發情期の

hemoptizo 咯血

populaires=rakonto de l'

mens'mal'san'u'lo 精神病者

tetano 強直病

popularaj esprimoj.

higiena 衛生上の

Vivo kaj Senvivo

de la Vidpunktoj de Kemio

Antau ĉio mi devas peti vian pardonon por ke la problemo, kiun mi traktos, estas tiel vasta kaj malfacila ke la nuna scienco ne povas doni ekzaktan solvon. Krome ĉar mi volas trakti la problemon kiel eble plej simple, vi ne devas atendi la ekzaktecon. Certe kelkaj el vi, kiuj estas tre kompetentaj aŭ en kemio aŭ en biologio, trovos neekzaktecon en mia parolado. Mi petas, ke ili ne ataku min pro tio.

Kiaj diferencoj ekzistas inter la vivanta substanco kaj la senviva substanco? Mi volas preni unu ekzemplan, kiu estas ekster mia temo, tamen kiu montras al vi tre klare la esencan diferencon inter la tipa vivanta substanco kaj la tipa senviva substanco.

Ĉu vi scias, kio estas la Brown'a movado? Tre malgrandaj grajnetoj en fluidaĵo estas en konstanta movado. Ĝi estas nomata Brown'a movado, ĉar angla botanikisto Brown rimarkis ĝin por la unua fojo. Oni povas tre bone kalkuli tiun ĉi movadon per la formulo de Einstein.

Estas stranga afero, ke tiu ĉi formulo de Einstein ne povas esti aplikata al la movado de vivantaj bakterioj. Post la morto de la bakterioj tiu ĉi formulo tre bone aplikiĝas.

Kion tio signifas? Fenomenoj ĉe la senviva substanco povas esti klarigataj per fizikaj kaj kemiaj leĝoj. Aliparte tiuj leĝoj solaj ne povas klarigi fenomenojn ĉe la vivanta substanco. La vivanta substanco havas ion pli malsimplan, kion nek fiziko nek kemio povas klarigi. La scienco, en kiu oni studas tiun specialecon de la vivanta substanco, estas la biologio. La scienco, en kiu oni studas speciale

Prelego ĉe la Kongresa Universitato
okaze de XXV Japano Esp.-Kongreso

正確な

適任の; 化學
生物學

物質

本質的

ブラウン運動
細粒
植物學者

アインシュタイン
の式

適用された; 細菌

現象

物理的

反應
生化學

kemiajn reakciojn ĉe la vivanta substanco, estas nomata biologia kemio aŭ biokemio.

Kemio celas la eltrovon de leĝoj, kiuj regas kemiajn reakciojn ĉe la senviva substanco. Biokemio pritraktas kemiajn reakciojn ĉe la vivanta substanco.

Do kiaj diferencoj ekzistas inter la kemiaj leĝoj kaj la biokemiaj leĝoj? Tio estas nenio alia ol mia hodiaŭa temo.

Por bone komprenigi la diferencojn inter la senviva substanco kaj la vivanta substanco, mi devas doni al vi iom da klarigo pri la senviva substanco de la vidpunktoj de kemio. Ĉar kelkaj el ili estas tre similaj al la vivanta substanco.

無機物

窒素；水晶
有機物

樟腦

卵白；デアスターゼ
有機構體

La senviva substanco povas esti dividata en tri grupojn. La unua grupo enhavas tiel nomatajn neorganajn substancojn, kiuj ekzistas tute sendepende de la vivanta substanco, kiel ekzemple azoto, akvo, rokokristalo k. t. p. La dua grupo enhavas tiel nomatajn organajn substancojn, kiuj devenas de la vivanta substanco, kiel ekzemple alkoholo, sukero, kamforo, k. t. p. Al la tria grupo apartenas substancoj, kiuj ne nur devenas de la vivanta substanco, sed ankaŭ havas karakterojn tre similajn al la vivanta substanco, kiel ekzemple haro, ungo, lakto, ovoblanko, diastazo, k. t. p. Oni nomas tiujn substancojn organizita substanco.

Mi volas nun klarigi al vi la diferencojn kaj la rilatojn inter ili.

Kiaj diferencoj sin trovas inter la neorgana substanco kaj la organa substanco?

植物

成分

生命力

En la fino de la 18-a jarcento, franca kemiisto Macquer skribis jene en sia "Vortaro de Kemio", "Vivantaj substancoj, kiel bestoj kaj vegetaĵoj, donas al ni bruligeblajn substancojn kiel alkoholon, sukeron, k. t. p. Aliparte oni ne povas trovi bruligeblan substancon inter la komponantoj de pure neorganaj substancoj. Vivantaj substancoj havas specialan forton, vivforton, kiu kreas bruligeblajn substancojn". Li kredis ke bruligeblaj substancoj ne povas

esti kreataj sen la vivforto kaj li opiniis ke tiu, kiu regas la vivon, ne estas fizikaj kaj kemiaj leĝoj, sed estas vivforto. Tiu ĉi doktrino estas nomata vitalismo.

學說；生氣論

Ĝis la komenco de la 19-a jarcento, kemiistoj ĝenerale insistis la vitalismon, inter kiuj oni trovas Liebig, Berzelius. Tiuj kemiistaj vitalistoj opiniis ke la ĉefaj komponantoj de la vivanta substanco, kiujn oni nomas organaj substancoj, havas nenion komunan kun neorganaj substancoj.

Sed aliparte estis kemiistoj kiuj insistis, ke baldaŭ ni sukcesos artefari per kemiaj procedoj bruligeblajn substancojn, nome organajn substancojn, kaj ni povos klarigi la vivon de la vidpunktoj de fiziko kaj kemio. Tiu ĉi doktrino estas nomata mekanismo. Berthollet havis tiun opinion.

機械論

De la mekanisma vidpunkto multaj kemiistoj vane penadis tre longe artefari organajn substancojn. Sed finfine Wöhler sukcesis por la unua fojo artefari organan substancan. Li sintezis ureon en 1828. Depost tiam multe da sintezoj sekvis ĝin. En la fino de la 19-a jarcento oni jam sintezis eĉ tre malsimplajn organajn substancojn, kiel sukeron, kafeinon, kamforon k. t. p.

合成する；尿素

合成

カフェイン

Nun oni povus diri, ke tiuj brilaj sukcesoj de la sintezo de organaj substancoj montris al ni, ke la komponantoj de la vivanta substanco havas nenion specialan. Ili estas nenio alia ol ordinara kemiaj substancoj.

Tiam mekanistoj kredis ke ili fine venkis. Ĉu ili vere venkis? Kiel vi opinias?

En 1835 J. B. Dumas diris: "Kemio efektive sukcesis sintezi organajn substancojn, nome komponantojn de la vivanta substanco. Tamen ni ne povas artefari lakton, nek salivon, nek ungon, nek haron. Tiuj substancoj mem ne estas vivantaj. Tamen ili jam havas ion specialan, ion biologian, kion kemiaj substancoj ne posedas." Dumas nomis ilin organizita substanco.

唾液

La organizita substanco konsistas el kemiaj substancoj. Tamen oni ne scias, kiamaniere kemiaj substancoj unuiĝas por fariĝi organizita substanco.

Jam ĉi tie vi certe komprenas, ke mekanismo ne venkis. Ĉar kemio ne povas klarigi al vi, kiel kemiaj substancoj estas organizitaj en la organizita substanco. Do ni devas forĵeti la mekanismon.

En la komenco de mia parolado mi diris al vi, ke la vivanta substaco havas ion specialan, ion biologian, kion nek fiziko nek kemio povas klarigi. Tamen vi vidas nun, ke la organizita substanco jam havas iom tiun special-econ.

Lastatempe kelkaj scienculoj ekinsistis novan doktrinon anstataŭ vitalismo kaj mekanismo. Mi ne scias, kiel oni nomu ĝin en Esperanto. Mi volas nomi ĝin provizore tutismo. Tiu nomo tute ne estas taŭga, ĉar ĝi estas uzata en tute alia senco. Tamen mi ne povas nomi ĝin alie.

Iliaj opinioj ne estas tute samaj, sed pli aŭ malpli similaj unu al la alia. En Japanujo D-ro H. Oka estas aŭtoritato de tiu ĉi doktrino. Ankaŭ P-ro K. Haŝida in-sistadis similan opinion jam de longe. Ŝajnas al mi, ke oni povas konsideri ĝin kiel la dialektikan sintezon de vitalismo kaj mekanismo.

Ili insistas ke la substanco devas esti konsiderata ne nur kiel la sumo de ĝiaj komponantoj, sed ankaŭ kiel unu tuto.

Mi prenu unu ekzemplon. Supozu ke mi solvas salon en akvon. Tiu ĉi akva solvaĵo de salo havas kompreneble karakterojn, kiuj devenas de ĝiaj komponantoj, nome akvo kaj salo. Tamen ĝi ankaŭ havas novajn karakterojn, kiujn nek salo nek akvo posedas. Ĝi estas tre bona kondukilo de elektro, malgraŭ ke ĝiaj komponantoj estas ambaŭ tre malbonaj kondukiloj. La substanco estas ne nur la sumo de ĝiaj komponantoj, sed estas unu nova tuto. Tion tutismo al ni instruas.

Ni lernis ke la vivanta substanco konsistas el kemiaj substancoj. Pro tio mekanistoj kredis ke kemio povas klarigi la vivon. Tamen tutismo montras al ni ke la organizita substanco ne estas simpla sumo de kemiaj

全體論

辯證法的

成分の總和
一つの全體

溶かす
水溶液

電氣の良導體

不良導體

substancoj, sed estas unu nova tuto, ne parolante jam pri la vivanta substanco.

La organizita substanco estas unu aŭ plurajn gradojn pli malsimpla ol la kemia substanco. Ĝi estas jam ekster la regiono de kemio. Nuntempe ĝi apartenas provizore al la biokemio.

限界; 假に

Do kiaj diferencoj sin trovas inter kemiaj substancoj kaj organizitaj substancoj? Kemiaj substancoj aŭ vapor-igas, aŭ likviĝas, aŭ solidiĝas ĉe la temperaturo difinita. Kaj ili povas kristaliĝi. Aliflanke organizitaj substancoj ne posedas tiujn regulajn karakterojn. Ĉi tie vi vidas ke la diferencoj inter kemiaj substancoj kaj organizitaj substancoj estas ĝenerale sufiĉe klaraj kaj precizaj.

Mi volas nun montri al vi, kiel la organizita substanco estas simila al la vivanta substanco. Kiel vi scias, vivantaj substancoj ne povas toleri la varmegon. Ili ofte mortas pro varmego. Estas tre stranga kaj rimarkinda afero ke ankaŭ organizitaj substancoj mortas pro varmego kiel vivantaj substancoj.

Intesta suko enhavas diversajn digestajn fermentojn. Digestaj fermentoj ne estas vivantaj, sed estas organizitaj substancoj. Ili perdas tre rapide la digestan povon, nome mortas, ĉe 70° super la nulo. Ĝenerale fermentoj povas agi nur inter 10° kaj 60°. Tio estas la fakto tre simila al la vivanta substanco.

腸液; 消化酵素

La kemiaj reakcioj ĉe kemiaj substancoj marŝas des pli rapide, ju pli alta estas la temperaturo. Aliflanke la kemiaj reakcioj ĉe organizitaj substancoj marŝas ĝenerale plej rapide inter 25° kaj 45° kaj ili ĉesas ĉe ĉirkaŭ 70°. Ankaŭ ĉi tie oni trovas la fundamentan diferencon inter kemiaj substancoj kaj organizitaj substancoj kaj oni rimarkas la similecon inter la organizita substanco kaj la vivanta substanco.

溫度

Fine ni alvenis al problemo la plej alloga, tamen la plej malklara.

Kiaj estas la diferencoj inter la organizita substanco kaj la vivanta substanco? Kiaj diferencoj sin trovas inter

la kemiaj reakcioj ĉe la organizita substanco kaj tiuj ĉe la vivanta substanco?

Mi devas konfesi al vi ke ni povas trovi nenian klaran diferencon inter ili.

Depost la plej antikva tempo ni uzadis alkoholaĵon kiel trinkaĵon. Ĝia fabrikado estas nomata alkohola fermentado. Lavoisier montris ke la alkohola fermentado estas la malkombino de sukero, kiu produktas alkoholon kaj karbonan dioksidon. Ĝis la mezo de la 19-a jarcento tiu ĉi reakcio estis io tute mirinda. Ĉar sukero, kiu estas tute stabila substanco, malkombinas tute facile kvazaŭ spontanee ĉe la temperaturo ordinara. Neniun similan reakcion oni sciis en la kemio de tiu epoko. Estas tute nature ke la kemiistoj de tiu epoko atribuis tiun ĉi mirindan reakcion al io mistera, al la vivforto. Efektive oni trovis ke la fermentado estas okazigata de tre malgrandaj vegetaĵoj nomataj feĉo aŭ gisto. Iom poste L. Pasteur konkludis ke sen la vivo ne estas fermentado.

Pasteur kredis ke li trovis la esencan kemian diferencon inter la vivanta substanco kaj la senviva substanco. Nome se iu substanco havas fermentpovon, ĝi estas vivanta. Alie ĝi estas senviva.

Tamen tiu ĉi kredo ne daŭris longe. En 1897 Buchner sukcesis eltiri sukron el la mikroorganismo kaj trovis ke ankaŭ la suko senviva havas la fermentpovon.

Kiaj diferencoj sin trovas inter la suko senviva de la mikroorganismo kaj la vivanta mikroorganismo?

La suko havas preskaŭ ĉiujn karakterojn de la mikroorganismo, escepte la reproduktan povon. Tamen vi certe scias ke la reprodukta povo ne estas absolute necesa kondiĉo por la vivanta substanco. Eĉ estas besto, kiu tute ne havas ĝin, kiel ekzemple la laborabelo.

Do ni devas diri, ke oni ne trovas absolutan diferencon inter la vivanta feĉo kaj ĝia senviva suko. Kompreneble oni trovas relativan diferencon inter ili. Nome la suko perdas tre rapide la fermentpovon, tamen la feĉo mem gardas ĝin dum tre longa tempo. Tiu ĉi diferenco relativa

アルコール醗酵

分解

炭酸ガス

安定の

自然發生的に

歸す

酵母菌；酵母

醗酵能

微生物

生殖能

働峰

絶對的の

相對的の

estas tamen tre grava. Ĉar tio montras al ni ke por scii ĉu iu substanco estas vivanta aŭ ne, estas ne sufiĉe ke oni esploru ĝin ĉe iu momento, sed oni devas sekvi ĝian transformiĝon dum sufiĉe longa tempo. P-ro M. Prenant skribis en sia tre nova libro ke la vivo ne estas karakterizata per la stato ĉe iu momento, sed per la movado de substancoj, el kiuj konsistas la vivanta substanco.

變化

Mi kredas ke vi nun komprenis ke la biokemio ne povas trovi absolutan diferencon inter la vivanta substanco kaj la organizita substanco. Biokemio ne povas difini, kio estas la vivo, kio estas la morto.

Mi pensas ke vi certe atendis ke mi iom parolu pri la homa vivo de la vidpunktoj de kemio. Sed ĉe la homa kemiaj reakcioj estas kontrolataj de la homa volo. La scienco, en kiu oni studas specialajn kemiajn reakciojn ĉe superaj bestoj, precipe ĉe homo, ne estas biologia kemio, sed estas psikologia kemio, kiu estas unu gradon pli mal-simpla ol biokemio. Socio estas unu tuto kiu konsistas el homoj kaj aliaj vivantaj kaj senvivaj substancoj. Kemiaj reakcioj ĉe la socio estas kontrolataj de la socia evoluo. La scienco por studi kemiajn reakciojn ĉe la socio estas sociologia kemio, kiu estas ankoraŭ unu gradon pli mal-simpla ol la psikologia kemio. Oni fabrikas grandskaleferon, kupron utilajn al ni el iliaj kombinaĵoj neutilaj. Tio estas la problemo de la sociologia kemio. Tiuj problemoj estas vere tre interesaj, tamen ne apartenas al mia hodiaŭa temo.

心理學の

社會學の

大規模に

La rilatoj, pri kiuj mi paroladis, povas esti montrataj tre klare en la tabelo sur la sekvanta paĝo, en kiu la punktlinio montras la vojon kiun kemio ne povas realigi.

Por fini mian prelegon mi volas rakonti al vi ke estas substanco, pri kiu oni ne scias, ĉu ĝi estas vivanta aŭ ne. Ĉu vi iam aŭdis pri bakteriofaĝo? Ĝi ne estas videbla eĉ per mikroskopo. Ĝi havas specialan povon detrui bakteriojn kaj tiel produkti novajn bakteriofaĝojn tute samajn al si mem. Nome ĝi havas eĉ reproduktan povon. Kiel vi opinias pri ĝi, ĉu vivanta aŭ senviva?

バクテリオファ-
グ
顕微鏡

Scienco	Objekto de Studo
Sociologia Kemio	Socio
Psikologia Kemio	Supera Besto
Biologia Kemio	Vivanta Substanco
	<div> <div>Vivigo</div> <div>Morto</div> </div>
	<div> <div>Organizita</div> <div>Sub.</div> </div>
	<div> <div>Organizado</div> <div>Malorganizado</div> </div>
	Senviva Sub.
Kemio	<div> <div>Organa Sub.</div> <div>Sub.</div> </div>
	<div> <div>Sintezo</div> <div>Malkombino</div> </div>
	<div> <div>Kemia Sub.</div> <div>Neorgana Sub.</div> </div>

Fininte mian paroladon mi petas vian pardonon por ke mi ne kontentigis vin, mi ne povis klarigi al vi, kio estas la vivo de la vidpunktoj de kemio. Tamen, sinjoroj kaj sinjorinoj, tio ne estas mia peko, tio estas la peko de la scienco ankoraŭ tro primitiva.

原始的な

Interesa trovitaĵo el Palestino

Orienta Instituto de Universitato de Chicago, esplorfosante en Palestino, trovis restaĵojn de grandioza palaco ĉe Megiddo. La restaĵoj de la palaco mem konsistis el freskitaj muroj kaj planko el markonkoj, mozaïke aranĝitaj.

Oni kalkulis, ke la palaco estis loĝejo de princoj regantaj parton de la granda egipta imperio, de 1500 ĝis 1200 a.k. Tiuj regadoj estis kvinfoje interrompitaj kaj la palaco estis parte detruita de revoluciuloj, kiuj volis liberiĝi de egipta subpremo. La palaco estis do kvinfoje rekonstruita laŭ iom malsimila modelo. Esplorante la plankon de la dua periodo, la fosistoj trovis kaŝejojn de oro kaj juveloj, sen dubo tie kaŝitaj de iu princo. Inter la trovitaĵo estis ĉirkaŭ 20 artikloj el skulptita eburo. La trovitaĵo estas transportita al Chicago por konservado en la muzeo.

El "Scienca Gazeto"

esplorfosi 發掘スル

freski 壁畫スル

小坂 狷 二

前置詞略解

—25

XVI. PER (其一)

1 (a) 【道具】 **Per** は『(何)を以て、
て(何々する)』即ち『(何)を用ひて (= *uzante*)』の意。

〔比較〕 **Kun** は『(何)を持つて』 (= *havante*) の意。

Li galopis **kun** elingigita sabro.
拔刀を携へて。
Li batis la malamikon **per** sabro.
刀で敵を切つた。

Tondi **per** tondilo; tranĉi **per** tranĉilo;
segi **per** segilo; haki **per** hakilo;
fosi **per** fosilo; kudri **per** kudrilo;
tinti **per** tintilo. 鋏で剪り、ナイフで
切り、鋸でひき、斧で伐り、鋤でほり、
針で縫ひ、鈴でチンチン音を立てる。
Ĉerpi akvon **per** kribrilo, 篩で水
を汲む(甲斐ない事をする意)。
Trafi du celojn **per** unu ŝtono.

一石二鳥。

La ŝipoj salutis sin reciproke **per**
kanonoj. 互に禮砲を打つた。

Minaci **per** pugno en la poŝo. ポ
ケットの中に拳固をこしらへておどす
(むき出しでなく暗に強迫)。

La letero estas malnete skribita
per krajono. 鉛筆でぞんざいに
走り書きしてある。

La letero estas skribita **per** lia
(propra) mano. 彼の手で書かれ
た手紙だ。

〔注意〕 (ぬ) 『手で』は『手を用ひて』
矢張り道具の一種『機關』。

Mi manĝas **per** la buŝo kaj flaras
per la nazo. 口で物を食ひ鼻で香を嗅
ぐ。

Teni *iun* **per** fera mano. しかと
鐵腕で押へつけてグウの音も出させ
ぬ、牛耳る。

Trafi **per** vizaĝo en koton=en-
batiĝi. 地面へたゝきつけられる、砂を
喰ふ(顔を地面につゝ込む)。

La infano palpebrumis **per** la saĝaj
okuloj. 賢さうな眼をしばたゝいた。

Li faris grimacon **per** la nazo.
鼻頭にしわを寄せた。

Ili plaŭdis **per** la manoj. 手を拍
いた。

La birdo frapis **per** laflugiloj.
翼をはたい(て羽ばたきし)た。

Li tremis **per** la tuta korpo (又は
per ĉiuj membroj 又 Li tuta tremis).
全身(五體を)わなわなふるはせた。

Nun ŝi **per** tuta figuro elŝoviĝis
en la lumon. 光の中へ全身をあらはし
(て出て來)た。

1 (b) 【用料】 道具機關の意を擴張すれば一般に『(何)を用ひて、を以て(何々する)』にも當然 **per**.

〔比較〕 變形を加へて物を造り出す。

『材料, 原料』は **el** で示される。

Ni **ŝirmis** kontraŭ la vento la kandelon **per** papero. 蠟燭を紙で風除けをした〔道具〕。

Ni **kovris** la muron **per** papero. 壁を紙で被つた〔用料〕。

Ni faras ĉe ni ombrelon **el** papero. 日本では傘を紙で作る〔材料〕。

La tombo estis **ornamita per** floroj. 墓は花で飾られてあつた。

Per promesoj estas **pavimita** la infero. 約束をしてそれを破ると地獄へ落ちる、だから地獄へ行つて見ると此の世で破られた約束が舗きつめられる程ごろごろ落ちてゐる、即ち『人の約束なんてものは當にならぬ』意。

Por la pikniko la patrino **provizis** la infanojn **per** buterpanoj. 遠足へ出してやるのに母親は子供にバターパンを持たせてやつた。

Ŝia koro troplenigis per (又は **de**) **kompato** al tiu malfeliĉa homo. 彼女の心はその不幸な人に對する憐情であふれた。

La reĝo **honoris** la kunvenon **per** sia alesto. 國王はその會合に臨御遊ばされた(臨席を以て名譽を與へ給ふた)。

Ni esperas, ke vi **favoras** nin **per** viaj mendoj. 御愛顧贈はる(注文を以て手前共に恩惠を與へられる)様願上候。

Per kio mi povas **servi** al vi? = Kion vi deziras de mi? 何御用でせ

うか(何を以て御用をつとめることになるか)。

Li estas **benita per** bona filo. よい息子をさづかつてしあはせた。

Trafi per la parolo rekte en la vizaĝon. 面罵する(言葉を顔にたゞきつける)。

Ŝi estis preta eksplodi per plorego (per ridego). 今にもワツと泣き出しさう(爆笑しさう)。

Li **komencis** sian paroladon **per** la saluto al la gastigantoj. 主人側への挨拶を以て演説の口切をした。

Li **finis** sian malfeliĉan vivon **per** sinmortigo. 彼は自殺してその不幸な生涯を終へた。

La lakeo estis **vestita per** livreo = Oni vestis la lakeon **per** livreo. 御仕着せを着た従僕。
Ŝi estis vestita en blanko. 白服を着けてゐた。

〔註〕『着衣』はその中に身を入れてゐるのだから普通 **en** が用ひられるが、『(他の人から何)を着せられてゐる』即ち『用料』の意で **per** も用ひられる。因に日本語では『着てゐる』であるが西洋語では **esti vestita**『着せられてゐる』乃至 **sin vesti**『自分に着せる』。

Li **okupadas** sin jen **per** tio, jen **per** alio. 彼はあれやこれやと色々な事に従事してゐる。

〔註〕**Okupi** は元來『占める』意。例へば『陸軍はN市を占領した』は **La armeo okupis la urbon N.** 又仕事などが人の『手や、時間を占める』: **La afero tute okupis lin** (lian penson). 『その事は彼の念頭についてはなれぬ』; **Li okupas sin per literaturo.** 『文學に従事してゐる(文學で自分をふさいでゐる)』, **Li estas tre okupita** 『彼は(仕事で手や時間をふさがれて)多忙しい』。

〔注意〕(ね) 受身の形に於て『發動

者』は **de**, 『道具, 用料』は **per** で示される:

Davido mortigis Goliaton **per** ŝtono
=Goliato estis mortigita **de** Davido
per ŝtono. ゴリアトはダビドに殺された,
石で(石を投げつけられて)殺された。

Falanta ŝtono lin mortigis=Li estis
mortigita **de** falanta ŝtono. 石が落
ちて来て死んだ(落ちて来た石に殺さ
れた)。

{ La tablo estis **kovrita per** blanka
tuko. 卓は白布で被はれてゐた。
{ La tuta monto estis **kovrita de**

[作文練習 XII 解]

1. Mi ripetos ĉion vorto laŭ vorto.
2. Laŭ la unua rigardo tio ŝajnas eĉ
facila.
3. Almenaŭ (juĝante) laŭ lia ekstera vido
oni ne povas nomi lin riĉulo.
4. Ĝi estis la plena portreto de sia patro
laŭ (又 **per**) sia boneco kaj honesteco.
5. La almozulo ricevis la nomon „Ĵooŝu“
laŭ sia provinco de naskiĝo.
6. La ŝuoj ne estas laŭmezuraj.
7. Iri laŭ la vojstreko (又は laŭ la vojo,
laŭ la postesignoj 又は sekvi la vojon) de
la antaŭuloj.
8. Ni faru decidon laŭ (又 **konforme al**)
la tradicio de la ĝisnunaj kongresoj.
9. Ĉio en la mondo fariĝas laŭ la
naturaj leĝoj.

{ ruĝigintaj foliaroj. 満山紅葉で
被はれてゐた。

卓は『人が』被ふたのであるから『用
料』の **per**; 然るに山は人が被ふのでは
ない, 紅葉が被ふ (La foliaroj kovris
la monton) のであるから紅葉が『發動
者』であるから **de** を用ひねばならぬ。
然し『自然とか秋の女神の佐保姫が山を
紅葉で被ふた』と詩的に考へたとしたら
per でその氣持を出せる。即ち論理上は
de であるが, **per** を用ひたとて論理を
も滅する詩調に於ては『誤謬』と云ふわ
けにはゆかぬ。

10. Por la maskerado li sin vestis laŭ
la modo de la Genroku-Epoko.
11. Ĝi havas teruran malamon kontraŭ
li=Ĝi terure lin malamas.
12. Vana afero estas bataladi kontraŭ
la sorto.
13. Kontraŭ malfeliĉo ne defendas eĉ
riĉo.
14. Mi eksentis abomenon kontraŭ mi
mem.
15. Granda krimo kontraŭ naturo.
16. La popolo ekmurmuris kontraŭ la
registaro.
17. Kontraŭ tio ĉi ekzistas certa rimedo.
18. Li intencas vin eksciti kontraŭ min.
19. Mi ĵetis oston al la hundo.
20. Mi ĵetis ŝtonon kontraŭ la hundon.

和文エス譯問題

規定 制限: A, B いづれか一方を擇
んで應募すること。(兩方へ應
募したばあひは B の分を無効にする)。
氏名: 誌上での匿名は自由であるが, 原
稿には必ず, 住所氏名明記のこと
用紙: ハガキまたはハガキと同じ型の紙
締切: 12 月 31 日 着便
宛名: 學會内「和文エス譯」係

問題 A) この會は會員は多くない
がなかなか活動してゐる

やうだ。

B) 同一共通の言葉を以て語り合ふ
といふ事は, お互に無用の猜疑
や誤解をとくといふばかりではな
く, 積極的に相互の親善を増進する
事が出来るのであります。

STUDO PRI LA TRADUKO
DE ĴURNALARTIKOLOJ

LA PLEJ GRANDA BARIERO SUR JANGCE-RIVERO DISPECIGITA

ŜANHAJO, novembro 29:—Fine la baterio de Kjangjin, la fiero sur Jangce-rivero, estis komplete okupita de la trupoj de Taŝiro, Morozumi, Soeda kaj de Kurabajaŝi kaj la riverborda fortikaĵo de Ĉinuĵo estis ĉirkaŭpremita ĉe la gorgo. Kaj sekve la blokado de la rivero, al kiu la ĉina armeo atendis multon kiel la sola scenejo de siaj agadoj, estos tre baldaŭ forigita de la mano de la japana mararmeo. La ĉinoj nun faras la duan bloklinion apud Ĉingjang, sed sur la bordo de ĝiaj ĉirkaŭaĵo restas nur malgranda baterio kaj la blokado ne povas savi sin de malfortikiĝo pro la energia antaŭenpuŝo de la japanaj surteraj trupoj.

Tokyo Asahi

註 bariero「門柵」。baterio「砲臺」。dispecigita「粉碎された」。fiero「誇り」。riverborda「江岸の」。fortikaĵo「要塞」。ĉirkaŭpremita ĉe la gorgo「咽喉を扼された」。blokado「封

鎖」。atendi multon al「待つ」。agado「活動」。bloklinio「封鎖線」。savi sin de「を避ける」。malfortikiĝo「微力化」。energia「精力的な」。antaŭenpuŝo「突進」。

長江最大の關門潰滅

長江第一を誇つた江陰砲臺も田代、兩角、添田、倉林の諸部隊によつて29日午後完全に占領され支那の江岸要塞の死命を制せられた。これがため支那海軍が哀れにも開戦以來唯一の活躍舞臺と恃んだ長江封鎖も近く我軍の手によつて解除されることとなり、第二封鎖線を鎮江附近に行ひつゝあるも最早その江岸には小砲臺を残すのみとなり、同時に陸上部隊の沿岸猛進によつて封鎖力も微弱たらざるを得なくなつた。

(京東朝日)

歐米列強に率先して
伊太利・滿洲國を承認

きのふローマで發表

〔ローマにて前田特派員
29日發〕イタリーの滿洲
國承認は29日正午(日本
時間午後8時)イタリー
國の一方的宣言の形式で
行はれた、即ちイタリー
政府は奉天駐在總領事ル
イジ・コルテーゼ氏を通
じ滿洲國正式承認の通告
を發すると共に同日午後
2時ローマに於て右に關
するコミュニケを發表
茲に滿洲國の正式承認を
完了した。

(東京朝日)

輝けるこの研究

矢追博士が皮下種痘を完成

傳染病研究所員、東大助
教授矢追武博士が去る昭
和3年精製痘苗の發見に
成功しまたこの精製痘苗
を使用する注射式種痘法

ITALUJO INICIATAS REKONI MANĈOUĤUON

PUBLIKIGITA HIERAŬ EN ROMO

ROMO, novembro 29: — La rekono de Italujo al
Manĉouĥuon estis publikigita en la tagmezo de la
29-a (Tokio-hore 20 h.) en la formo de la unuflanka
deklaro de Italujo. Nome, la Roma registaro
komunikis al la Ŝinkina registaro la sciigon pri la
formala rekono per sia ĝenerala konsulo ĉe Muk-
deno, kaj je la 14 h. de la sama tago ĝi publikigis
komunikaĵon ĉi tie kaj per tio kompletigis sian
rekonon al la nova ŝtato en la Ekstrema Oriento.

Tokyo Asahi

註 iniciati「率先する」譯
文には、「列強に」を省いた、
標題として簡潔さを重んじ
てである。rekono「承認」。
unuflanka「一方的の」。
deklaro「宣言」。nome「即
ち」。Roma registaro「ロ
ーマ政府」すなはち「イタ
リー政府」。formala(「事
實上の」に對し)「形式的の」
(即ち「公式の」)komuniki
「傳へる」。ĝenerala kon-

sulo「總領事」(コルテーゼ
の綴りがわからなかつたか
ら省いた)。Mukdeno「奉
天」。komunikaĵo「コンミ
ュニケ」ĉi tie「ここで」(と
は、發信地たる「ローマ」)。
kompletigi「完成する」。la
nova ŝtato en la Ekstrema
Oriento「極東の新國家」
(「滿洲國」のこと。おなじ
單語をたびたび出すのを避
けて、これを用ひた)。

BRILA VENKO DE LA SCIENCO

D-ro JAOI KOMPLETIGAS

“SUBHAŬTAN INOKULON”

Novembro 30: — De kiam D-ro Hideo Jaoi,
membro de Instituto por Esploro de Epidemioj
kaj asista profesoro de Tokio Imperia Universitato
sukcesis 1928 eltrovi rafinitan variolan vakcinon kaj
sukcesis ankaŭ en eksperimento de la injekto de

variolo (alinome, subhaŭta variolinokulo), kio faris novan epokon en la historio de variolinokulo. La nova metodo, kiu ne postlasas malbelajn punktojn kiel ĉe la inokulo estas pli kaj pli vaste aplikita en nia lando, sed pri la konservado de la rafinita variola vakcino restis manko por plua studo. D-ro Jacoi, post studo de unu jaro, sukcesis je la akcesora eltrovo de ujo, temperaturo, kaj protekta substanco necesaj por la konservado de la vakcino, kaj li publikigis tion al la sciencula rondo ĉe la parolkunveno de la instituto okazigita je la 13-a horo la 29-an en la lekcihalo de la instituto. La metodo de injekta inokulo de la rafinita variola vakcino do gajnis finan venkon per la mano de la trovanto mem.

Tokyo Asahi

註 subhaŭta 「皮下の」. inokulo 「接種」. Instituto por Esploro de Epidemioj 「傳染病研究所」. asista profesoro 「助教授」. rafinita 「精製した」. variola vakcino 「痘苗」 (variolo 「天然痘」. vakcino 「血清」). eksperimento 「實驗」. injekto 「注射」. variolinokulo 「種痘」. (variol)-

punkto 「痘痕」. apliki 「應用する」. konservado 「保存」. restas manko por plua studo 「これ以上の研究を要する缺陷が残つてゐる」. akcesora 「第二次的の」. ujo 「容器」. temperaturo 「溫度」. protekta substanco 「保護物質」. sciencula rondo 「學界」. lekcihalo 「講堂」.

(一名皮下種痘法)の實驗にも成功して世界種痘界に一エポックを劃し我國に於ても接種式種痘による醜い痘痕を残さないこの新種痘法が漸次行はれつゝあるが精製痘苗の保存方法については未だ研究の餘地があり同博士も一年間にわたつて研究した結果、保存に必要な容器、溫度、保護物質等の第二次的發見に成功、29日午後1時から傳染病研究所講堂に開かれた「傳染病集談會」において學界に發表した、これによつて精製痘苗を使用する注射式種痘法は同博士の手によつて完全に凱歌を奏し得たわけである。

(東京朝日)

Ĉasado de agloj per flugmaŝinoj

Ĝis nun estis maloftaĵo, se aglo kaj flugmaŝino renkontiĝis. En tiuj kazoj la atakantoj estis ordinare la aglo, kiu volis defendi sian reĝan pozicion en la aero. Sed la lukto finiĝis ĉiam per la malvenko de la birdego. Nun oni komencis en la usona ŝtato Teksaso regulan ĉasadon kontraŭ la agloj per

aeroplanoj, ĉar en la lastaj tempoj la agloj tromultiĝis kaj faris grandajn malutilojn en la ŝafaroj. La farmistoj dungis pilotojn, kiuj per siaj flugmaŝinoj krozadas super la ŝafaroj kaj pafas la proksimiĝantajn aglojn.

El "La Praktiko"

aglo 鷲. reĝan pozicion en la aero 空の王座. lukto 格闘. ŝafaro 羊群. piloto 航空士. krozado 游戈.

學校とエスペラントの問題

國際會議「現代生活とエスペラント」の報告

伊藤巳酉三譯

國際會議「現代生活とエスペラント」に就ては曩に1937年の「エスペラント」8月號及「レヴオ・オリエンタ」8月號に報ぜられたが、その内容に關しては單に各部門の決議が載せられたに過ぎなかつた。然るに今回同會議の142頁に上る報告書が到着したので、茲に最近我々の關心を集めてゐて最も興味あると思はれる「學校に於けるエスペラント教授」の部門の内容を御紹介申し上げたいと思ふ。

會議は豫め各部門毎に準備委員會を設け詳細な諮問事項に對する回答を世界中から集め、その結果が會議に發表され、それを基礎として討議が行はれたのである。次に各委員によつて行はれた報告及會議によつて採擇された結論を載せて、世界各國の狀況と専門家の意見を明かにし諸者の御參考に供する。

學校に於けるエスペラントの公式教授

スエーデン D-ro B. J. Beckmann 報告

兒童講習に關する調査に對しては14ヶ國より42名の回答者があつたが、中には全く否定的の報告もあり、一人で2-3の報告をした人もあるから、報告の數は12ヶ國より45とすることが出来る。

受講兒童の總數は次頁の表の通りである。

この表によつて知られる通り英國は斷然一位を獲得してゐるが、その理由は英國の講習が大部分公式で且必修科である爲である。英國から報告された10講習

中8までは公式必修科であり、1は非公式であるが必修科となつてゐる。之に匹敵するのは何の國にもない。ポーランドでは4講習が公式であるが隨意科である。それ以外の公式講習はチェコスロバキアの Olomouc, Reichenberg 及オーストリアの Voitsberg の3個所に過ぎない。

兒童の年齢は少し差があり、既に8歳で課す指導者もあり、16-17歳まで待つ人もある。平均11.5-14.5歳であるが、

國 名	講 習 開 始 時			講 習 終 了 時		
	合 計	男	女	合 計	男	女
イギリス	618	456	120	561	443	76
オランダ	280	45	145	256	35	131
ポーランド	232	232		164	164	
ノルウェー	109	28	55	104	26	52
オーストリア	82	16	56	35	12	13
チェコスロバキア	42	22	20	40	20	20
フランス	40	40		40	30	
デンマーク	30	18	12	28	16	12
アメリカ合衆國	25	15	10	11	8	3
スウェーデン	22	15	7	12	7	5
ユーゴスラビア	16	8	8	繼 續 中		
ハンガリー	15	11	4	15	11	4
合 計	1511	906	437	1216	782	316

この年齢を推奨するのは英國 Romford の Goodes 氏で, Bydgoszcz の Sygnarsky 氏は 14 歳が最もよいとしてゐる。或る報告者は講習生は同年齢でなければならぬと主張してゐる。しかし, 最年長者と最少者の差が 7 年に達する講習も数多ある。

児童講習の期間に關しては, 主に學校の組織上或は他の科の要求の爲に, 一ケ年の期間しか得られないことを遺憾としてゐる報告者が少くない。英國の市に於ては現在の大仕掛な實驗が好成績を示すならば 2 ケ年に亙る講習を計劃してゐる。Romford では 11 年から 14 年に至る 3 ケ年の講習さへも考慮してゐる。

教授時間も亦種々である。Romford では毎日 10 分宛教へ, ノルウェーの Mosjøen 及 Sulitelma では一週間に 12 時間教へてゐる。普通は一週 1-2 時間である。オーストリア, Alt-Dietmanns の

Pizl 氏は「私の確信する所に從へば, 隨意, 必修の如何に拘らず, 一週 2 時間で 1 ケ年間には生徒は流暢に話し且書く筈である。勿論科學上ではなくして, 簡單正確にである」と書いてゐる。Sygnarski 氏も同様の經驗を有し, 午前中の時間に教へることを推奨してゐる。講習の繼續は 4-8 週間 (Če-kurso) から 40 週間(學校に於て, 殊に英國の必修科) に亙つてゐる。

會費の徴收は稀である。最も多い例はオランダで 7.50 グルデン* といふ會費が報告されてゐる。又各授業時間毎に徴收した事もあつた (オランダ Slikkerveer では 0.10 グルデン, Alt-Dietmanns では 0.10 シリング)。報告された全體の中 14 講習は有料であつた。

教授法に關しては混合法の報告が大部

* 1 グルデンは, 現在の相場で, 邦貨約 2 圓にあたる。

分であつた。Olomouc の Neūzil 氏は自己案出の方法を用ひてゐるが、之に就ての詳細は他日報告する事を得れば幸である。Ĉe-kurso, は 10 であつたが、之に關して若干の報告を引用する。Saxl 嬢は「私の経験によれば少し變更した Ĉe-kurso は、最も兒童に興味を持たせる方法である。併し注意を要するのは兒童に宿題(エスペラントだけで書いた問題)集を與へること、書取りをさせること、及兒童の知識を各人毎に調べることである」と書いてゐる。又ノルウェー-Kristiansand の Nicolaisen 氏は「大人の爲の Ĉe-kurso は兒童には適當でない。私は可成り變へたり、全部ノルウェー語で説明しなければならなかつた。Ĉe-metodo による兒童用の講習書を作上げて出版する事を私は提案する」と書いてゐる。同じ意見をデンマーク、Kattrup の Grönborg 氏、オランダ Buitenpost の Weidijk 嬢が持ち、他の人々は今迄用ひられた學習書が、無味乾燥であると訴へてゐる。スウェーデン Karlsson, Nynäshamn の Andrée 嬢の提案は、エスペラント教師が讀方と書方練習を載せた良い教科書を作り、その練習は今取扱つた文法的事柄を缺き兒童が自分で indiki しなければならない様にすることである。

言及すべき特殊の経験及提言は次の通りである。

1. 大いに歌を歌ふこと——Amsterdam の Vingerhoets 嬢
2. 安價な兒童雑誌を作ること——フランス Villeurbanne の Pialla 氏
3. 各國で良い兒童文學を譯すこと。
兒童に興味を與へるに必要である

——オーストリア Wolfpassig の Linz 嬢

講習後の試験は稀である。完全な數字を報告した講習の數は 5 であつた。Bishop-Aukland に於る講習の一では 75 名を試験して合格 20 名、Romford では 40 名に對して 32 名、Bishop-Aukland の 4 講習、Brooklyn 及 Voitsberg に於ては全部又は殆んど全部が合格した。

繼續講習といふ重要且つ困難な問題は種々の方法で解決せられた。少年俱樂部の設立に就ては報告は 5 名だけであつた。或人々は自宅で繼續講習を開き、又或人々は成人の俱樂部で行つた。組織立つた繼續講習は 12 例で、殊に英國、オランダ及ポーランドに見られた。雑誌の購讀は生徒の貧困の爲に稀で、La Juna Vivo の個人購讀者の多數あるのは英國の Bournville と Brooklyn だけである。通信は大多數の講習で少くとも數名はあり、その通信先の宛名は殊に La Juna Vivo, La Praktiko, Internacia Pedagogia Revuo, 及 Heroldo から得られた。その他助けとなつたのは Correspondance Scolaire Internationale 及 Hungara Skolta Federacio である。

以上が我々の調査によつて明らかにされた最も重要な諸問題の要約である。回答を更に深く分析する時間がないが、少くとも大體の輪廓を作り得たと思ふ。

この報告の結論は次の通りである。

- 1) 數多の経験によれば兒童をエスペランチストとするには 11-14 歳が最も適してゐる。
- 2) 彼等にエスペラントを教授する事は非常に有益で、殊に語學研究に役立つ。

3) 併し、個人的な又非強制的教授ではエスペラントの有用性が十分に發揮され得ない。例へばエスペラントと他の強制的學課との間の競争の爲に参加者の數が減少し、不満足に終る。

4) 故に結論として、エスペラント教

授は英國の學校の例に倣ひ公式且強制的なるべしと要求しなければならぬ。之はエスペラントが必修科目として學校に導入された時に、始めて達せられるのである。

(採 擇)

初 等 教 育

バリ Faucher 嬢報告

初等の學校にエスペラントを導入することに關する諮問事項に對してはオーストリア、北米、ブラジル、英國、フランス、ギリシャ、日本、カタロニア、オランダ、ノルウェー、ポーランド、ポルトガル、スウェーデン、スイス、ロシアから多數の教師及非専門家の回答があつた。回答は極めてよく統一され、主な點に關しては皆殆んど一致してゐた。

一般的に見て、皆が全部の學校にエスペラントが導入されることを望んでゐた。唯ブラジルだけが、大都會の學校に限ることを要求してゐる。

同様に殆んど全回答者が必修科目にして豫定時間割を付すべしと答へ、隨意科とすべしとしたのは 4 名に過ぎなかつた。

——スウェーデン人は兩親が強制を好まぬならその意志を尊重すべしと答へた。

——或フランスの會は、四海同胞の思想を魂とするエスペラントは宣傳にも四海同胞的でなければならず、又現今の要求が速かに之を受入れしめるだらうと考へてゐる。

——或フランス人は、兒童が自分の仕事に本當の興味を感じてゐるのでなければ、即ち隨意で個人的の仕事でなければ

好成績は得られないとの意見である。

併し、學習科目割は殆んど何處でも甚だ盛澤山である。ポルトガルの人々は、比較的必要でない何等かの科目の代りにエスペラントを教授し得るであらうとし、フランスの或る人々は全科目を再検討すべしと説いてゐる。又或ノルウェー人の意見では、科目が非常に豊富で、遺憾乍ら學習科目割の現状ではこの望みを實現させる可能性は見られないとしてゐる。

誰によつて教授が行はれるべきか？普通の教師によるか、或は外國人の教師によるか？

大多數は特別の教師によらず、普通の教師によつてなされる事を望んでゐる。何故ならば、エスペラントは容易であつて、しかも母國語の學習の助けとなるからであり、又その國の教師は同國人の特異點を知つてゐるからである。しかし、若し外國の著名な教師がその土地で働いてゐるならば、その人に模範教師を依頼するのも良い事であらうといふ意見もある。數名は時折他のエスペランチストが來て外國や旅行等の話をしたり、幻燈を見せたりすることを提言してゐる。

何時教授を始めるか？ 最終學年に於

てか、最終の2學年の間か或は補習科としてか？多くの人々は他の外國語を學ぶ前に最後の學年の間1週1~2時間教へ、尙補習科で繼續するのが最善であらうといふことに一致してゐる(スエーデン、スイス、フランス)。

唯一人のポルトガル人は生徒が自國語を読み得る年を望んでゐる。フランスの人々は皆フランスでは丁度今初等義務教育を一ケ年延長したから、この時期が導入に最も良い機會であると認めてゐる。

次に教授法の問題であるが、どの方法をどの程度に進むべきか？ 回答は前より少し種々である。

1. 常に *rekta metodo* を用ふべしとする數人がある。オランダの或婦人は *Ĉe-metodo* が *rekta metodo* 中成人にも兒童にも最もよい方法の一であると信じてゐる。茲にその *Ĉe-metodo* の原理を擧げるならば

- a. 初歩講習では教科書を用ひないこと。
- b. 國語を用ひないこと、新しい單語は既に習つた言葉で説明すること。
- c. 質問に對して全部の生徒が口を揃へて答へること。
- ĉ. 教科書的文例を用ひないで現實の事柄に就いて會話をすること。
- d. 滑稽、諧謔を盛に應用すること。
- e. 生徒自身が、言語の諸法則を發見し、自分で文法を組立てる様に仕向けること。

又その人の意見として、兒童が進んで繼續して元氣に参加する様に教へなければならない。又宿題は出来る丈制限しなければならない。

2. 或人は最初は *rekta metodo* を用ひ、第二年目に文法的方法を應用しなければならないと考へてゐる。

3. 大多數の人々は *miksita metodo* によつて巧みに教へるべきだとしてゐる。

検定に關しては種々の諮問事項があつた。初等教育の最終試験に特別試験を加へるべきか？ 別箇の試験を行つて一定の免狀を與へるべきか？ 中等學校入學試験に義務的試験をなすか？

回答は種々である。

——一人のオランダ人及フランス人は試験を行はずしてよく勉強をし、成績の良い者に對して特別の免狀を與へることを提案してゐる。

——或スエーデン人は最初別箇の試験をし、次に教授を繼續することに對して義務的試験を行ふべしとしてゐる。

——又他の人は初等の最終試験の一部としてではなく中等學校へ入學するに必要な科目として試験すべしとしてゐる。

——又他の人は初等科では行はず中等科で試験すべしと考へてゐる。

——最後に、フランス及ポーランドから、他の義務的學科と同様に最終試験に於て行ふことに賛成する回答が多數あつた。

現在エスペラントの教師を如何にして見出すか？

大部分の意見は、エスペランチストである教師及有能な有志エスペランチストを各學校へ派遣すべしといふので、この提案は教員全部がエスペラントを覺えるまでは最も適當なものと思はれる。エスペラントが師範學校の正科として採用せられれば、3-4年にして教員全部がエスベ

ランチストになるであらう。

——ブラジルはエスペラント會が特別講習を開くべしと提案し、

——教員に *Ce-metodo* の教師によつて指導される暑中休暇の講習を知らせるだけで足るといふ人々もある。

學習終了後如何にして生徒にエスペラントを使用する機會を與へるかといふ問題がある。

すべての方面から、エスペラント會や俱樂部の設立、ボーイスカウト、休暇中の國際キャンプ、切手交換、同年輩者との交通、旅行等が考へられてゐる。

雑誌の購讀、書籍購入、商業俱樂部に於てはエスペラント雑誌の自由閱覽等も甚だ良いであらう。

結局職業を通して國際的關係を持つ各人の生活自體によつて達せられるであらう。

我々は各人の經驗に關する面白い報告は得た。

——英國では ロンドンの University College で男女教員及エスペラント教授に興味を持つ人々の會合が 1937 年 1 月 9 日に開かれた。

——Walters 嬢はエスペラント導入によつて佛語教授の準備を行つてゐる。

——Middlesex の Parker 氏は語學學習の能力を試験する爲にエスペラントを教へることを提案した。

——Leeds の女校長は他國人に對する友好的感情や之に類する興味、情操等が増しつゝあると認め、他國と交通する爲の宛先を求めてゐる。又英國内に於ても各學校が一定の問題に就き連絡を取つて行ける様にと申出てゐる。

——Bishop-Aukland の中學校では

Gaja Lernolibro で勉強して居る。中級の少年は 3-4 年後には通信を始めてゐる。又俱樂部が出来て放課後に集まり、プログラムは教授、通信、會話、時には幻燈で各地旅行に就ての講演もある。

——Romford に於ては Goodes 氏の報告によれば、その學校では 3 年計劃を立て、第一年は *Ce-metodo* に従ひ會話的に教へ第二年には書く方を増してゐる。第三年にはまだ達しない。一般の意見では上級の方が適してゐる。

——Mixon 嬢は Arnhem の國際 *Ce* 會館が學校からの團體を收容する用意があり彼女自身夏中上級の女生徒を連れて行くべく交渉中であること、Birmingham の女學校では他の學校のエスペランチストの女生徒を招待して五旬節を安く過ごさせようとしてゐる。

——フランスではOrléansのSchveingruber 氏と Boulogne の女校長とは Orléans 若くは Boulogne と日本との間に女生徒の圖畫を交換すべく骨を折つてゐる。

——Durieux 氏は大戰前 Lille で得た經驗の重要な報告を送つて來た。即ち彼の國立學校にエスペラント學習を導入し得たのは大臣の許可ではなくて學長の許可によるものであつた。この事をよく記憶して貰はねばならない。大臣の決裁を必ずしも必要ではないから、文部大臣の所で失敗したならば、學長宛に運動し得ることになる。

——Chalons-sur-Marne では Gerard 氏はフランス語學習の助けとして自分の一クラスにエスペラントを教へて見たが全く成功した。

——國立中學校女學校及時計學校に於

る實驗は終了した所である。この實驗は3ヶ月に亘り、miksita metodo によつて Ferenc Szilagzi の本を用ひ、前者2校では一週2時間、後者では1時間であつた。生徒は既に他國の生徒等と文通を續けてゐる。

——Ateno からは Stamatiadis 氏の回答があつた。彼の意見を言葉通りにお知らせすれば：「私はこの國に於ける私の30年間の經驗をお知らせするのは良い事と思ふ。Samos に於ては議會の一致の決議と之に續いた同公國の法律によつてエスペラントの義務教授が施行されてゐた間は、非常に好成績が得られた。之に反してギリシャでは12年來隨意教授は、中程度の成績しか得られなかつた——中略——12年間の長い努力によつて15000のギリシャエスペランチストを教へ得るのは確ではあるが、それは大洋の一滴に過ぎないと思ふ。私の結論としては少くも我國では隨意教授は全く不充分であつて、義務教授によつてのみ好結果が得られるのである。」

又彼はエスペラント學習が生徒のラテン語及フランス語の勉強に著しい助けとなつたばかりでなく自國語及世界の地理並に歴史の認識を更に高めた事を認めてゐる。

次に我々はオーストリア政府に於ける我々の思想の進出を茲に述べるのを喜びとする。

1920年——ウィーンの校長會議で各教員にエスペラントを學習することを獎勵し、種々の非公式の講習が學校内に開かれた。

1925年——英佛其他の國語と同様にエスペラントの國際試験委員會が作られ、

學校で教授する唯一の資格證明が與へられることになつた。

能力に對する第二次國家試験も亦國家の證明を與へる。

1925年——エスペラントが種々の學校に隨意科目として採用された。

1929年——文部省はエスペラントをラテン、ギリシャ、英、佛、伊語等と同様隨意科として中學校及市民學校（中學校へ入らない10-14歳の兒童の爲の小學校より連續する學校）で教授し得るといふ告示を發した。

エスペラントに参加する兒童は證書にエスペラントの知識に關する事項を記入せられる。

或人は1907年 Cambridge の大會で大學教授が母國語をも含めたすべての國語の學習はエスペラントを基礎とすべきものであらうと嚴肅に確言したことがあつたと述べてゐる。

論理的なエスペラントの教育上の偉大な價值、我々の場合とは異なる方針の下に鍛えられた精神を理解せしめ得ること——それは偏見を除くに大いに助けとなるのであるが——、遠い人にも愛を起さしめることを、考慮して、我々は諮問事項に回答せられた教員諸君の希望を次の結論によつて述べたいと思ふ。即ち速かに師範學校、教員養成所等にエスペラントを義務學課として採用し、間もなくすべての初等學校に於て少くも最上級生にエスペラントが教授されること、又將來の人間は自分がその國の一員ではなくして世界の一員であると感じる様になることを希望する。

會議は次の希望決議を提出する。

Baril

La amerika aviad-industrio faras nun eksperimentojn kun la nova malpeza metalo Baril, kiu estas laŭdire pli malpeza kaj pli rezista ol aluminio.

Oni intencas konstrui el Baril flugmaŝinojn. Laŭ kalkuloj 250 ĉp-motoro pezas ekzemple nur iom pli ol 30 kg.

Tio memkompreneble, se la praktiko konfirmos la kalkulon, signifus revolucion en la viad-industrio.

El "UŜE-EĤO"

aviad-industrio 航空工業。laŭdire 云はれてゐる。rezista 抵抗力のある。ĉp=ĉevalpovo 馬力。kg=kilogramo. memkompreneble 勿論。

Tio ne koncernas min

Estis viro, kiu malsanis je piedabsceso neelporteble dolora.

"Traboru la muron por mi," li diris al la servisto.

Kiam la truo estis farita, li etendis la piedon tra ĝi en la ĉambron de la najbaro.

"Kion vi faras tie?" demandis la servisto.

"Ĝi doloru en najbara domo! Tio ne koncernas min!"

—El la ĉina lingvo tradukis V. Fon.

El "Literatura Mondo"

absceso 膿瘍。neelporteble 辛抱できないほど。trabori 穴を穿つ。

La kontraŭuloj asertas

ke Esperanto estas ne la sola projekto, kiu intencas fariĝi la internacia lingvo. Fakte; ĉar oni ja ne povas malpermesi al kiu ajn ambiciulo, elcerbumi novan projekton kiun li mem eble opinias perfekta sed kiun la publiko ignoras. 99% el ĉiuj mondlingvanoj estas esperantistoj, kaj maksimume 1% dividiĝas pri deko aŭ dudeko da aliaj projektoj kiuj restis nuraj projektoj. Sekve Esperanto estas la sola projekto, kiu jam ĉesis esti nura projekto kaj kiu jam fariĝis vivanta lingvo.

El "Heroldo de Esperanto"

ambiciulo 野心家。elcerbumi 頭からひねり出す。ignoras 無視する。maksimume 最大限。dividiĝi 分れる

1) 従來の會議の參加者の決議に則り、エスペラントがすべての初歩學校に義務學課として採用されることを要求する。

2) この達成を容易ならしめる爲に、第一歩としてすべての教員養成の諸學校に於てエスペラントが強制的に課せられることを要求する。

3) 國語教育を更に徹底せしめる助け

として、隨意エスペラントを平素の授業時間に教授する爲の大臣の許可を得る様に可及的努力すること。之等の實驗は特に初等學校の最終學年に於て最も興味があり有益である。

4) 兒童のエスペラント研究を獎勵する爲に、初等教育の最終試験又は中等教育の最初の諸試験に於て點數を追加すること。 (採擇)

北フランス Dunkerque の一日

あけましてお芽出たう!!

讀者諸君と相語ること正に一箇年で
す。諸君は私の拙い文才をお笑ひになり、
また同時に表現の拙劣なことに驚かれた
でせう。それでも私はエスペラントを話
せば天下の雄辨家なんですから、海外で
は決してヒケをとりませんでした。御安
心下さい。

昭和十二年の十一月に東京のエス大會
に出席しましたところ、多くの同志から
種々御高評をいただきました。そして或
る方は、餘りに心臓が強いと評され、ま
た『池川は心臓がないのだらう』とさへ
酷評される方もありました。いくらな
んでも心臓がなければ死んでしまふでせ
う。あんまりです。

さて、新年から偽善者の王國イギリ
スを去つてフランスの北港ダンケルク市
(Dunkerque) に渡航しませう。

なぜ、イギリスのことを書かないかつ
て、それは私には大して收穫がなかつた
んです。私がエス語を使はうとしてゐる
うちに英語が役に立つてしまうからで
す。しかし、日本製イングリッシュはアメ
リカ式です。英京ではいつも『あなたは
どこの學校を出ましたか、California で
すか?』とたづねられる位ですから餘り歡

迎される方言ではありませんでした。そ
れで、歡迎されなかつた English spoken
land の話よりも Esperanto parolata
lando の歡迎された話を書いて正月の讀
み物にしたいといふ將に筆者にはシュシ
ョウな心掛なんです。讀者諸君よ、筆者に
もこんな心持ちがあるんですよ。見捨て
ちやいやよとでも云ふのは Esp. で何ん
といひましたつけ?!!

* * *

『1936 年 7 月 18 日、午前 10 時、Bed-
ford College にイトマゴヒをする。一週
間ゐたところだけに、やゝ里心が出來た
のか、今日限りで一生涯この女子大學の
美しい校庭を見られないのかと思ふと淋
しくロマンチックに打沈んだ』と日記に
認めてある。Bedford 女子大學で第三回
國際社會事業會議 (La 3a Internacia
Konferenco de Socia-laboro) が催され、
筆者の如き土地不案内者は、その隣の
女學生寄宿舎に泊まることになつてゐた
からである。

正午頃あはてて Denmarko Strato に
ある日本店 Sakai Ko に土産物を買ひに
行つたが、誠に親切な申分のないサービ
ス店であつた。同志にして渡英する者あ
らば、先づ Sakai で買物をすれば安心で
ある。

買物をすませて、夜は大阪市役所の下
間下水課長、堀橋梁課長に夕食の御馳走
になり故郷の話に花が咲く。愉快的最後
の晚餐であつた。

さて P.M. 10 時になつたので滞京中最
も bonkora S-ano であつた S-ro Bing-
ham に telefoni をする。Salono にゐ
る Japanoj は私の paroli する lingvo
が何か知らないで目を黒から白にむいて
ゐる。電話でも感謝の意は十分に通ず
るとみへ、B 氏は電話口へルーマニヤの
留學生をも呼び出してくれる。お互に二
度と會へないだらうと思ひながらも Gis

Ecole ホテル前の海水浴場である。御覧の通り女性ばかりだ。相当 dika なのもある。男性は顔まけしてしまつて、泳げない。歐洲の男性は心臓が弱い。

la revido! と云つてゐるのもおかしいものだつた。P. M. 11. Victoria Stacidomo につく。往復 £1.5 券のところを片道で £1.9 とられた。通間期間一週間の普通切符を買つたからだ。Week-end 券なら £1.5 だつたのに、おいしいことをしたと残念がる。車中三等客には、どこでもあやしげなのがある。自稱天下のテーナーや輕業師が隣席にゐるのも世界のインチキ師旅行團といった様な風景である。どの男も自分の寫眞とそれが掲載された世界各地の新聞をとり出して、自己宣傳をしてゐる。私には Angla konversacio のよい機會だから色々なことをたづねる。19 日 A.M. 1.30. イギリスの東端 Folkestone に着く。船にのりかへた。大雨である。大シケだ。おかげで 2 シルのベッドをとらされた。

一睡の後 A.M. 5.30. Dunkerque 着、もうフランス領だ。簡単なパスの検査がある。もう、なれたものだ。日本人は無愛想程よいらしい。パスを出して、むづかしい顔をしてゐたら、英語で船酔いか? とたづねてくれる。獨逸語で Ja と云つておくとキツネにつまゝれた様な顔をしてパスに Stamp してくれる。ベチャベチャ云ふとひつかかりが出来て、ロクでもないことになつて、トランクを開けとかいふことになるものだ。

小雨のそぼふる中を構外に出て行くと一人の佛人が近づいて “*Ĉu vi estas Japana samideano?*” とたづねる。出迎へに来てくれてゐるのだ。しかも、街々はまだ明けきらない午前 5 時半といふに小雨の中を立つてゐるんだ。どう云つて感謝してよいか分らない。London にゐる頃に Dunkerque の同志 Sinjoro M. Nogé (21, rue de Maréchal-Joffre) が、土地案内 (エス、佛兩文) と小生の泊るべき Hotel de Ecole の地圖をおくつて來たから、まさかこんなに早く迎へをよこしてゐようとは思はなかつた。田舎の港だからタクシもない。小雨の中を五町ほど交代にスーツケースを持ち合つて Ecole ホテルまでたどりついた頃には手は棒の様に硬直してゐた。Hotelo の Mastrino も Filino も Esp-istino だ。小さな海濱 Hotel であるが、旅人には varma gastamemo が先づ感謝されて何よりだつた。

“*Mi estas tro laca, do mi petas vian pardonon por ke min forlasu ripozi ĝis la 2a horo.*” といふと “*Bone, mi gvidos vin.*” と云つて娘さんが ĉambro に案内してくれる。午後 2 時すぎまでウトウトと眠つたが、約束通り、この地方の grupanoj が來てゐるから、paroladeto をせなければならぬ。やつと元氣を出して

起きたものの頭がグラグラしてゐる。話をする氣になれなかつたが、私が最初の日本の同志だといふので先方で Hotelo 代も支拂ふから立寄つてくれといつて來たのだから、話さないわけにいかない。やむなく、30 分程 Japana Esperanto-Movado について話をして、あとは質問に應じようと結んだ。いざ質問となると Esp. が十分に話せないのがフランス人の特色だから、しめたものだ。例によつて日本から持参した ilustrita poŝtkarto を取り出して出席者一同 (40 人) に一枚づゝ與へる。サインをせよと云ふ Fraŭlino があるかと思ふと説明をせよといふ子供がある。にぎやかな笑ひのうちに夕刻となつた。

* * *

夜だ、夏の海邊の promenado が何よりも私にはあこがれだつた。8 時頃夕食をすませて belaj geamikoj をさそつて出かける。先づ行つた處は Dancejo だ。お江戸しこみのステップを御覽に入れる。一同の日本ダンスはどんなに fremda なものかといふ興味は一瞬にしてけし飛ぶ。それもその筈だよ、僕のステップはバリ仕込みなんだからねといばかりとなる日本でいへば、Dunkerque はフランスの秋田か能代港といふ感じだ。バリを知らぬ連中も多かるべえと想はれる Dunkerque で大いに大和青年の博學多技をハッキして鼻をあかせておいた。私はダンスのおかげで日本人のために萬丈の氣焔をはいたことは一再ならず。外遊志願者はすべからく大いに日本で leciono を取つておき給へ。決して後悔せぬぞ。

Hotelo に歸つたのは 11 時だ。7 月中旬といふに寒くて震るへる程だ。樺太にゐた頃が思ひ出されて一入ロマンチックになつた。

* * *

7 月 20 日, A.M. 8 時 ellitiĝo. Esp-

instino の Hotelo は心から bonvenigi してくれるので、もつと長く滞在してみたくなる位だつた。“Se mi ne havus certan promeson en plua veturo, eble mi ripozus pli longe en Hotel ‘Ecoe.’ Bedaŭre, mi ne havas tempon plu.” 日記にはかう書いてある。

やゝこしい banejo に案内されて、髯をそる。およそ、フランスの秋田だ。banejo に spegulo がないのだからね。それでも 10 時には matenmanĝo (パン、バター、コーヒ、ミルク) をすませて Hotelo の Mastrino に “Bonsanon ĝis revido” を残して stacidomo に出かける。Esp-istoj が五人驛まで見送つてくれる。親類へ行つた様な氣持ちだ。うれしくてしかたがなかつた。

P.M. 12. 49. Vagonaro はベルギーへ向ふ。汽笛はなる。何んて秋田人はやさしいのだらうと故國を思ひ出させる。

車中の人になつて、ホツとしたとき自分が異國の土地にゐることに氣がついて世界案内書をさがした。さあ大變だ。本がない。Hotelo で matenmanĝo の時、皆んなと、これからの旅程を話しあつてゐたのに、おかしいことだと、ケースの底まで探してみる。すると隣の乗客が東洋人の持物の珍らしのに、こそこそ話をはじめめる。

たうとう見つからない。大變なことになつた。あの本は大阪市の木津谷電氣局長さんから拜借した本なのだ。

* * *

この忘れた本を二ヶ月後の Wien Esp. Kongreso へ Dunkerque から持つて來てくれるなんて、この時は思ひもよらなかつた。Mi ege dankas al S-ro Nogé, kiu aranĝis ke mia libro forgesita en Dunkerque alvenu al Wien. ことほど左様に Esp 網は確實な輸送力を持つてゐるんだ。エスペラント交通網萬々歳。

LA REVUO ORIENTA

Rubriko por la Oficiala Organo de JEI

Januaro 1938

Jaro XIX Nro 1

エスペラント観光客千二百人

エストニア ↔ スウェーデン

1930年に創立されたエストニアのエスペラント観光委員会は、1937年に733人の外国人をエストニアへ招致した。そして、これら観光客の滞在日数は合計4921日にのぼつてゐる。その國別は、やはりエスペラント観光委員会を持つスウェーデンからが最も多くて、527人、そのつぎは131人のチェコスロバキア、フィンランド32人、ラトヴィア30人などで、日本人も1人ある。

同會では、同時に自國からも外國へ觀

光客を送り、スウェーデン、フィンランドを主として11回にわたつて395人を取扱つた。また國內漫遊を10回試み、121人の外国人を含む277人の参加を得た。

これからの観光客の大部分はエスペランチストではないが、各國のエスペランチストと密接に連絡をとつて行はれた、この企ては、エスペラントの實用性について、その参加者に印象づけることが大きかつた。

パリ局エスペラント時間常設計劃

エス譯「霧の中」もプログラムに

強力な電波を誇るパリ放送局では、ヨーロッパ各國におけるエスペラントの發展ぶりに刺激されて、エスペラント時間の常設を考慮することとなり、11月5日第一回として、試験的に、放送を開始した。

パリ局で考慮してゐるエスペラント時間は從來、イタリア、エストニア、ポーランドその他で行はれてゐる自國文化紹介、觀光案内等、あるひは、スペインで行はれた政治的内容のものでなく、エスペランチストの娛樂を目標としたものである。

最初數回の試みが成功し、大きな反響を呼べば、今後ひきつづき、定期的に、毎週放送することになるはずである。

第1回放送(波長1.648m)は、さきに、「現代生活とエスペラント」會議に際し、パリ劇場で上演して好評を得た、シュワルツのレビュー「Nek...nek...」で、パリ・エスペランチスト藝術團が出演する。

第2回は、11月13日、ザメンボフ譯のモリエール「Georgo Dandin」の第三幕。

以下、日取りは不明であるが、第3回には露木清彦氏譯山本有三氏「霧の中」が選ばれてゐる。

“Esperanto-fako de Direction de la Radio diffusion, 107, rue de Grenelle, Paris あて全世界から、激勵の手紙を送られることが期待されてゐる。

「エスペラントを學校に」

導入のため組織的活動

オランダのエスペランチストたちは、エスペラントを學校へ入れるための會を作つて組織的に活動をはじめた。Nederlanda Oficejo "Esperanto en la Lernejon" といふのが、その會の名で、オランダの landa asocio である "La Estonto Estas Nia," カトリク教エスペランチストの會, "Nederlanda Katoliko," キリスト教エスペラント會 "Nederlandse Christelijke Esperanto-Vereniging." および労働者エスペラント同盟の協力によつて、1937 年 10 月 2 日創立された。

會の事務所は P. J. Seeuwen, Valeriusstraat 109, 11 Amsterdam-Z., Nederlando である。

オランダの警官 300 人

エスペラントを習ふ

オランダ警察エスペラント同盟の講習會お

よび通信講座によつて、最近約 300 人の警官がエスペラントを學んだ。うち 37 人が講習會に参加し、260 人は通信講座會員である。

その同盟では、各國の警官エスペランチストとの通信を希望してゐるが、その宛名は、S-ro J. Th. de Goeij, Luzacstraat 21a, Rotterdam, Nederlando である。

エスペラントチスト藝術家による

萬國美術聯盟生る

「エスペラント」の表紙やカットで、數年來日本のエスペランチストにおなじみの、フランスの畫家 L. Rodo 氏は A. Farkas. E. Preiss 兩氏と Universala Art-Ligo を創立、世界のエスペランチスト藝術家へ呼びかけた同聯盟の目的は、國際展覽會の開催、「美術家の家」、アトリエ、美術館等の建設、美術家の交換派遣等で、本部をパリにおき、各國に支部を設けるはずである。参加申込所は、Ervin Preiss, Redaktoro de Mondo de l' Artisto, Budapest VII, Szövetség. 28/b である。

フランスの大都會リ
ヨンの日刊新聞 Lyon

Republicain は、去年の七月から、毎週エスペラント文の週報欄を入れてゐる。

☆

北フランスの都會 Saint-Omer の A. Ribot 中學では、エスペラントが、昨年から、隨意科として、教へられてゐる。

☆

ブルガリヤの首府ソフィアの大新聞 Zarja は、去年の 8 月から、毎週エスペラント運動の報道欄を設けた。

☆

ユーゴスラビヤの逓信局は昨年特別アルバムを發行したが、それに現在までに同國で發行された切手全部の欄があるが、その説明はセルビア語、クロアト語、エスペラントの三語で併記してある。

☆

デンマァクのコペンハーゲン放送局は、去年 9 月 21 日、エスペラントに関する講演とエスペラントの講議とを放送した。

三行ノヴァァジョイ

昨年 6 月、ブラジル

で、はじめての、ま

まつたエスペラント單行本が出た。I. G. Braga 氏の原作 "Veterano?" である。

☆

メキシコでは、今まで、エスペラントがあまり振はないやうであつたが、最近、J. Amaya の著した、メキシコの過去現在に對する、社會政治評論 "Mejiko kaj Kardenas" のエスペラント譯(四六判 112 ペイヂ)を發行した。

☆

盲人エスペランチストと一般エスペランチストとの聯絡機關 "Ligilo por Vidantoj" が創刊された。購讀料は、1 スエデン・クロン、または、返信切手 4 枚、申込先は S-ro Harald Thilander, Stocksund, Svedujo.

☆

ポーランドの Bydgos 市のピウスツキ元帥中學校では最近 2 ケ月の期間でチェ・メトエドによるエスペラント講習會を開いたが、それには、約 60 人の生徒と 1 人の教師とが参加した。

各國別 IEL 會員現在數

1937 年 10 月 31 日發表

國 (總數順次別)	AM	MJ	MA	MAH	MS	Pat	DM	HM	合計
フ ラ ン ス	2518	234	151	16	14	3	13	11	2960
イ ギ リ ス	1379	253	173	48	58	10	18	4	1943
オ ラ ン ダ	1200	104	61	26	12	—	3	—	1406
ス エ ー デ ン	1194	79	55	24	1	—	1	1	1355
チエコスロヅキア	616	94	75	27	5	—	2	1	820
デ ン マ ー ク	700	16	24	3	2	—	1	1	747
日 本	600	23	17	1	1	—	—	—	642
ベ ル ギ イ	347	29	95	15	6	—	3	1	496
ノ ル エ イ	271	41	8	2	—	—	—	—	322
イ タ リ ア	263	12	13	9	2	—	4	2	305
ア メ リ カ	106	49	72	20	10	—	5	3	265
オ オ ス ト リ ア	175	44	31	2	—	—	1	1	254
ハ ン ガ リ ア	100	23	26	12	—	—	1	2	164
ギ リ シ ア	100	1	2	1	—	—	—	1	105
その他 (46 ケ國)	41	151	192	43	22	—	22	3	474
合 計	9610	1153	995	249	133	13	74	31	12258

AM=asocia membro (=landaj
asocioj 正會員)

MJ=membro kun jarlibro

MA=membro-abonanto

MAH=membro-abonanto-Heroldo

MS=membro-subtenanto

Pat=patrono

DM=dumviva membro

HA=honora membro

なほ日本からの會員は、11 月末日現在數は、AM 600, MJ 27, MA 17, MAH 2, MS 3 合計 649 であるが、上の數字は、こちらからの報告の着かないまへのものである。

聖餐世界大會に エスペラント公用

本年 5 月ハンガリで開かれることになつて
ゐる第 29 回世界聖餐大會は、エスペラント

を公用語として採用し、この大會中に第一回
聖餐エスペラント世界會議も開かれる。エス
ペラントで、2 度刷の美しい案内書を發行し
た。入用者は Hungarlanda Katolika Esper-
anto Societo, Budapest IV., Petöfi Sandor-u
9. 1. 3 あてに申込みばよい。

エスペラント報國同盟創立

藤澤、高橋、野原諸氏を中心に

日支事變の勃發以來、エスペラントチストの内部にも、現状認識の聲があげられ、個人的に活躍する人もあつたが、第 25 回大會を機會に、竹内藤吉、古澤末治郎、多羅尾一郎三氏の斡旋で、それらの人々が結合、エスペラ

ント報國同盟を創立、組織的な活動をするこ
とになつた。野原休一、高橋邦太郎の兩長老、
藤澤親雄教授、瀨川重禮教授等を發起人とし
事務所を東京市世田谷區代田 2 丁目 688 古澤
氏方におき、同志に呼びかけることとなつた。

賣藥にエスペラント能書

京城堅志町平和堂株式會社藥品部で出して
ゐる強壯劑「百補丸」には、朝鮮語の他に、エ
スペラントの能書がつけてある。

Lastmomenta novaĵo

ザメンホフ祭に際し下記のとほり放送
JOHK (仙臺)——12 月 14 日午後 5
時 30 分から 20 分——「エスペラント
とザメンホフ博士」——菅原慶一
JODK (京城第一)——12 月 15 日午
後 6 時 25 分から 20 分——ザメンホ
フ博士をしのびて——岡本好次

個・人・消・息

◇大谷正一氏ビューロー入 滿鐵旅客課宣傳
部にあつて活躍してゐられた大谷氏は、最
近、招かれて、ジャパン・ツーリスト・ビュー
ロー滿洲支部に入り、専ら各種案内パンフ
レットの編纂に當られることになつた。活
躍が期待される。滿鐵エス文パンフレット
類は、今後、奉天市住吉町奉天ビル内ジャ
パン・ツーリスト・ビューロー内大谷氏あて
(3 錢切手封入) 申込まれたいとのこと。ま
た、同氏が、昨年 4 月 15 日奉天放送局か
ら全滿洲國に放送された「エスペラントの
話」をまとめたパンフレットは、3 錢切手封
入同氏あて申込みば、送られると。

◇竹内藤吉氏滯京活躍 石川縣川代町の竹内
藤吉氏は、大會出席後滯京してゐられる。

◇伊藤己酉三氏榮轉 同慶記念病院に勤めて
ゐられた、學會評議員伊藤氏は、東京警察
病院藥局長として招聘され、同時に、東
京帝大の講師となられた。

◇福富義雄夫人 學會評議員福富義雄
氏のキノエ夫人は肝
臓癌のため 12 月 3 日死去された。謹んで
哀悼の意を表す。

原稿募集

1. 内地報道 最終締
切は 25

日ですが、整理の都合
上、なるべく早くお送りください。用紙は、
20 字詰原稿紙を用ゐ、なるべく簡単にお書き
ください。他の用件と同封さしつかへありま
せんが、必ず別の紙を用ゐてください。

なほ、ザメンホフ祭報道は、必ず 12 月 20
日までに着くやうお送りください。同祭の寫
眞は 24 日までに着くやうお送りください。
(ただし、その旨報道原稿に御付記ください)。

2. 地方會消息 これは、毎月の「内地報道」
とは別に、地方會の近況一
般といったやうな運動鳥瞰的なもの。

3. 個人消息 エスペラントチストの出征、運
動に活躍してゐる人の結婚、
出産、外遊、榮轉などの消息を。これは、御
本人から御通知が必ずしも期待できませんか
ら、地方會から、なるべくもれなくお知らせ
ください。また、事務局へ御通知になつても
編輯部へ別御通知のないかぎり、この欄
には載せません。

(廣 告)

Oriente Kulturo

エス語の眞の使命は自國の立場を他國
に理解せしめ又他國の眞情をも掴むこ
とだ。今次事變に於ける日本の立場を
海外同志へ理解せしめるには本誌一冊
で充分だ。

第五號 ◇近衛首相の議會演說
エス譯。◇日本の義兵
(露木)。◇日本神道史(福田)。◇ア
イヌ文學(五十嵐)。◇大蒙古更生。
◇平家文學の特性。◇チェコ大統領
と婦人問題。◇エストニアの横顔。◇
題辭——櫻井忠温等。[學會取次]
全エス文六倍判 一部 3 錢 二 3 錢
發行所 東京駒込野坂 228

東洋文史研究所

SUR LA ĴURNALISMO

新聞雑誌とエスペラント

新聞の部

東京日日(宮城版) 11.30——『教壇から“世界の友”へ・“正義日本”』

を綴る・エスペラント精進十八年の結晶・まづ獨逸へ烏崎訓導の勞作』宮城縣金山小學校訓導烏崎捨三氏が、支那事變に關する海外諸國の曲解を是正するために新聞論說、記事等を翻譯し、各國の通信相手へ送ることにしたのを、四段初號活字見出しで報道。

(菅原慶一氏)

新聞批判・11.27——『Esperanto のこと(猪俣)』エスペラントに關する

隨筆的小記事。(賀川庸夫氏)

中外日報・11.27——社説『エス語大會評』

好意的意圖を以て書かれてゐることは、感謝すべきであるが、遺憾ながら、事實をまるきり誤つた報道を基礎として書かれてある。

雑誌の部

文藝附録「文藝」12月號附録『現代支那文學事典』(中國文學研究會編)

約3段組24ペイヂ150項目のうちに『エスペラント運動』の項あり、約1段を占めてゐる。そのほか、『凡例』、『エロシェンコ』、『王魯彦』、『ラテン化運動』の項に、それぞれ『エスペラント』あるひは『エスペランチスト』の語が出てゐる。

また、おなじ雑誌の、おなじ號の特輯記事

『海外文藝雑誌の諸傾向』の總見出しは“La Literaturo Tutmonda”となつてゐる。

國語研究にザメンホフ「國語研究」(仙臺市清水小路8國語

研究會)11月號に、菊澤季生氏「ザメンホフの事業とその精神」がある。昭和8年のザメンホフ祭に仙臺放送局から放送された講演。

音樂世界に Al la Fratoj 「音樂世界」12月號には、學會

で募集した“Al la Fratoj”の當選曲(飯田信夫氏作)の樂譜が載つてゐる。(一部定價50錢、送料6錢。東京市京橋區銀座西4丁目3數寄屋橋ビル内音樂世界發行所)

讀者諸氏へお願い

この欄は、將來のため、できるだけ完全なものにしたいとおもひます。それには、ぜひ、讀者諸氏の御協力に俟たなければなりません。地方新聞の材料は、いままでも、かなりよく集まつてゐますが、中央の新聞、雑誌の重要なものが、とかく洩れることがありました。これは、中央の新聞や雑誌の記事は、編輯部でも知つてゐるだらうといふところから、氣がついてもお知らせくだらないから、とおもひます。しかし、なかなか、さうは、目にとどきませんから、お氣づきの方は、ぜひお知らせください。新聞のばあひは、掲載紙を御寄贈くださると幸ひです。また、ラヂオや單行本についても、お氣づきのばあひはお知らせください。

☆

うへの記事で、最後の、括弧にはいつた名まへは、材料を送つてくださつた方、または、お知らせくださつた方です。同一事項について、二人以上の方からお知らせいただいたばあひは、先着順によります。

ロッド作エッチング複製 ザメンホフ像

最高級グラヴィア印刷
30錢・送料3錢

世界有數のエッチング作家として知られるロッド・ピサロの作を良心的な名工氣質の美術印刷によつて知られる小柴印刷所で入念に作らせた、原作髮髯の逸品を破格の廉價で頒布。同志の壁間にぜひ!

風景風俗エハガキ

サクラ・フジ二組各六枚
定價各組18錢・送料3錢
兩組一揃33錢・送料3錢

鐵道省觀光局發行のものと同一品。
優美原色版寫眞。高雅タトゥ入。
サクラ=日光、清水寺、海岸風景、能等
フジ=弘前城、富士、奈良、茶の湯等

財團法人 日本エスペラント學會
東京本郷元町 振替東京 11325

LITERATURO KRESKAS

新刊紹介

* 印あるものは、學會圖書部に在庫してゐるもの

• Beletristiko •

HOMOJ SUR FLOSLACIO, de Vilém Werner, trad. kaj eld. Moraviaj Esperanto Pioniroj, Olomouc, 1937; 14×20 cm. 110 p.

三幕喜劇で、おあつらへむきの、父の時代と子の時代との思想の衝突を書いたものである。子供たちは新しい物質尊重の思想で、それぞれ成功して幸福を得るが、それを、父は、嵐に流される氷山上の生活と見て、自分では、すでに、それを救ふことができないと失望するのが、題名の由來。

HOMO DE DIO, de Jan Vrba, trad. de Jaroslav Hladky, eld. de Moraviaj Esperanto Pioniroj, Olomouc; 1936; 14×20 cm. 112 p.

十七歳のとき、腦膜炎のため聴覺を失つた少年が、一時、そのため絶望して、精神的な危機に望むが、つひにそれを克服し、さらにすすんでは、ほとんど超人的な忍苦によつて、幾多の試練に打ち勝ち、苦難を越えた、精神的幸福を築きあげて行く人道主義的小説で、心理解剖も巧みに描いてある。

* LA NAIVECO DE PASTRO BROWN,

de G. K. Chesterton, trad. Cecil Bean, eld. de The Esperanto Publishing Co., Ltd., Rickmansworth, Anglujo, 1937, 13×18 cm 256 p. (定價 3 圓 30 錢, 送料 10 錢)

Esp. Populara Biblioteko 第 14 篇として出されたものである。著者の創造しためづらしい人物ブラウン師は、風采いたつて擧がらない小男で、一見みなかのおいぼれ牧師然としてゐるが、おそるべき推理力を備へた智者で、當然、迷宮に入るべき奇怪な事件を次々に、遠慮深い態度で、見事に解決してゆき、つひには、稀代の怪盜フランボオを改心させて、その忠實な助手にするなど、興味深い探偵小説十二篇を収めてある。

* VEREMA RAPORTO PRI LA GERMAN-MOLSA MILITO, de P. Th. Justesen, 14×20 cm. 23 p., eld. de la aŭtoro, Danujo. (定價 60 錢, 送料 3 錢)

ユウモア味たつぷりな molsanoj の aventuroj を書いた古譚で、なかなかおもしろい。

• Movado •

VETERANO?, de Ismael Gornes Braga, eld. de Gazeto de Ameriko, Rio-de-Janeiro,

レコード

Al la Fratoj
Kanto de l' Ligo
定價 2 圓

豫約の枚數は大會中に忽ち賣切れましたので、直ちに追加作製しました。今回作製のもの賣切のばあひは、當分作製の見込みがありません至急お買求めを！

財團法人 日本エスペラント學會

地方からの御注文は、送料25錢(外地60錢)を添へて必ず直接下記へ。
東京市澁谷區圓山町 20 の 8

ハルキ蓄音機店

(振替東京 50204)

コロムビア「發音朗讀」,「演說會話」同店扱。
各 1 圓 50 錢(送料は上に同じ)

廣

告

海外雜誌

1938

については 3 錢切手封入御照會あれ

東京本郷元町

財團法人 日本エスペラント學會 洋書部

1937; 13×19 cm. 120 p.

ブラジルで、はじめて出たエスペラントの単行本, Responoj al la demandaro por la "Festo de la Veteranoj", aranĝita de la Jubilea Kongreso de Esperanto, Aŭgusto de 1937 と subtitolo がある。

"En kiu jaro vi komencis okupiĝi pri Esperanto?", "Ĉu en via lando ekzistis tiam esperantistoj? Iliaj nomoj, se eble." などからはじめ, 十項。その他に, 運動に関する小論數十篇を収めてある。

LA ORA JUBILEA KONGRESO DE ESPERANTO 1937, de Julius Glück, eld. de J. Muusses, Purmerend, Nederlando, 1937; 14×19.5 cm. 32 p.

Muusses Esp. Biblioteko の第11篇, 1937年8月ワルシャワで開かれた五十周年記念大会の講演を集めたもので, IEL 會長 L. Bastien 將軍の「ザメンホフ墓前の演説」, V. Thilander の「ザメンホフ墓前の詩」, J. Glück の「グラボウスキ墓前の演説」, 同氏「科学者および哲學者としてのザメンホフ」, P. Nylén の「閉會式の演説」などが収めてある。

LABORISTA ESPERANTA MOVADO ANTAŬ LA MONDMILITO, de G. P. de Bruin, eld. de SAT, Paris, 1936, 15×21 cm. 36 p.

世界大戦前の發芽期における労働者エス

ペラント運動の各國別小史, および國際的な組織, 文獻, 會合などについて, 概略をまとめたものである。

ESSÊNCIA E FUTURO DA IDÉIA DE LINGUA INTERNACIONAL, de L. L. Zamenhof, trad. Ismael G. Braga, eld. de Lingua Auxiliari, Rio-de-Janeiro, 1937.

Krestomatio に出てゐる, ザメンホフの "Esenco kaj Estonto de la Ideo de Lingvo Internacia" をスペイン語に譯し, 註を加へたもの。

・ Lerniloj ・

NIA MONDO, de Anne Rebers, eld. de Federacio de Laboristaj Esperantistoj en la Regiono de la Nederlandalingvo, Amsterdam, 1937; 16×24 cm. 48 p.

労働者の子供(といつても, オランダの労働者は, 知的にも, 生活水準も, 日本の中以上の俸給生活者程度であるらしい)の生活を主題にした兒童むきの讀本である。各ペイヂに木版畫がはいつてをり, やさしい文章で, まづ物語を與へ, それについて問答をすることによつて, エスペラントに習熟させる仕組になつてゐる。労働者エスペラント聯盟といつても, オランダのそれは, あまり政治的色彩はないやうであり, この教科書の内容も毛嫌ひするほどのものでない。

小坂 狷 二

エスペラント捷徑

四六判 150 p. 50 錢・送料 6 錢

わが國最高權威の國寶的名著として知られるもので, 幾分外國語の素養ある人々のため最良の獨習書。

エスペラント講座

菊判 104 p. 50 錢・送料 3 錢

小學校卒業だけの人々のため, 最も適當した親切無比な獨習書。

城戸崎 益 敏

エスペラント案内

四六判 48 p. 30 錢・送料 3 錢

エスペラントの知識と獨習課目とを併せ収めたもので, 宣傳用として効果 100%

財團法人 日本エスペラント學會

東京本郷元町 振替東京 11325

廣

・ エスペラント文藝讀本 ・

1. 小坂 狷 二 ス ラ ヴ 篇

定價 25 錢・送料 3 錢

2. 川崎 直 一 フ ラ ン ス 篇

定價 25 錢・送料 3 錢

3. 三宅 史 平 シェクスピア悲劇篇

定價 30 錢・送料 3 錢

5. 高 木 弘 北 歐 篇

定價 30 錢・送料 3 錢

財團法人 日本エスペラント學會

東京本郷元町・振替東京 11325

告

本郷だより

この號から、“La Revuo Orienta”と「エスペラント」とを合併して出すことになりました。

その事情については、學會の會員へは、11月の大會のとき、學會維持員會總會でお話しして、全員の御賛同を得ましたし、“La Revuo Orienta”12月號にも述べました。

二つの雑誌を一つにした結果、いままで、平均40ページづつ、あはせて80ページであつたのが、46ページになり、したがって、内容が、ほぼ半分になるわけです。

しかし、いままで二つの雑誌に重つてゐるやうな記事もありましたし、40ページにくらいれば、6ページ多くなつたわけですから、大體3:2くらいの割合で、内容が減ることになつたわけです。

そこで、 $\frac{1}{2}$ を縮めるために、「エスペラント」からは、極めて初等なものを省き、“La Revuo Orienta”からは、記事を厳選主義に改めることによつて、ページを生みだす方針にしました。

記事は、編輯部の方から
お願いして書いていただく

ものを中心とし、一般から寄せられるものは下のやうな標準によつて、載せるか載せないかをきめたいとおもひます

1. 文學もの。原作、翻譯ともに、技術的に特にすぐれたものであること勿論ですが原作にあつては、その内容が一定の水準にとどいてゐることが望ましく、翻譯も、日本の文學作品として、外國に出して、はづかしくないものであることを必要とします。古典の翻譯は、なるべく、それについて十分な、教養のある人に願ひたいとおもひます。

2. 科學もの。これは自然科學にしても、人文科學にしても、技術的には、ひととほりの水準にとどいてゐればよいが、その内容は、専門に偏らず、一般讀者に興味あるものをいただきたく、しかし、でたらめなものは困りますから、執筆は、それぞれの専門の人にお願ひしたいとおもひます。

3. 言語もの。その場かぎりのおもひつきによるものでなく、十分研究された結果のものを歓迎します。

要するに權威ある記事をお願いすることになります。

「エスペラント」の「和文エス譯」、「自由作文」をやめることにしたのは、この合併を前提としてでありましたが、これには反對の聲が、投稿者以外の人からも非常に高いので、「和文エス譯」は復活することにしました。講評は、伊藤己酉三氏にお願ひします。

今月は、エスペラント文の記事が多く、「エスペラント」の讀者であつた人には、すこしむづかしいかとおもひますが、2月號あたりからは、もすこしやはらかくしたいとおもつてをります。

編輯には、いままで「エスペラント」を編輯してみたほうが、主として、あたり、“La Revuo Orienta”を編輯してゐられたひとびとに、御援助いただくことになつてをります。

Mijake-Sihej

學會會員へ急告 “La Revuo Orienta”12月號は、大會Protokoloを入れて出すことになつてをりますので、すこし遅れますが、15日ころまでには發送する豫定ですから、いましばらくお待ちください
R. O. 編輯部

毎月一回
一日發行

エスペラント

第六年
第一號

昭和十二年十二月十日 印刷
昭和十三年一月一日 發行

編輯兼
發行人

大井 學
竹田 佐藏
東京市神田區三崎町二ノ四

印刷所

一匡印刷所
東京市神田區三崎町二ノ四

定價一部20錢・送料1錢

發行所

財團法人日本エスペラント學會 振替東京 11325
東京市本郷區元町1丁目13番地4 電話小石川5415

6月分 1圓20錢・送料共
1年分 2圓30錢・送料共

全日本エスペラント同志諸君に檄す

東亞安定赤化防止を當面の目的とする今次聖戰に際し外には幾萬の同胞命を賭して辛苦戦ひつゝあり内には七千萬國民、個人團體の別なく上下一致國民精神總動員に参加して銃後の責を果さうと力めつゝある此の時にあたり吾々日本のエスペラントたる者亦、東洋の平和世界の平和を祈願あらせらるゝ聖旨を奉體し吾々の手にある國際語の武器を以て國策に沿ふて應分の奉公を致すは當然であると思ひます。何卒奮つて御參加を切望致します。報國の實を擧げむとするものであります。

猶本來かゝる事業は我國エスペラントの最大にして且唯一の中心團體であり有能達にして精勵なる士を多數擁する所の日本エスペラント學會が行つて然る可きものと思量さるゝが同學會當事者從來の方針と第廿五回日本エスペラント大會に於る活動の期待するは困難と思はるゝに此の事に關しては先づ有志の手によつて之を行はうとするのである。將來同學會當事者が幸にして吾々の意見を採用し吾々をして満足せしむ可き機構の下に有効適切と信ぜらるゝ活動をなすに至らば此の會は存續の必要なきこととなるであらう。かゝる活動を爲すためには同學會は吾々の積極的協力を期待してよいのである。

昭和十二年十二月

エスペラント報國同盟

發起人

(順序不同)

高藤 楠 順 次
野高 橋 澤 邦 親 太
瀬川 原 邦 重 休 太
禮一郎 雄郎

皆様へ御願ひ 一日本人として外國人に訴へ我國の立場を闡明する手紙(エス文又は和文)を御提出乞ふ。適當のものを選んで印刷の上希望者に頒ち海外宣傳用に利用して頂く

エスペラント

報國同盟要綱

- 一、會の事業 今次事變に關する我國の眞意主張行動の正當なる所以を世界に知らしめんが爲之に必要なエスペラント語文書の發表を行ひ海外のエスペラントスト個人及團體に配布し之を通じて各國民に働きかけること
- 二、會員の義務 會員は左の各項の内一項又は數項を行ふ
- イ、會の發表又は發行する文書を各自外國へ送附すること
- ロ、發行すべき文書の材料蒐集エス譯等に勞力的奉仕をするものと
- ハ、會の事業上必要なる事柄に付中央及地方政府當局との連絡に當ること
- ニ、一時金廿錢以上の寄附をすること
- 三、會の事務所 會の假事務所を左記に置くこと
東京市世田谷區代田二丁目六八
八 古澤末治郎方 電話松澤三
一〇七・振替(東京六七四〇六)

Vol. III

既刊

第一編

神代紀・神武天皇紀

第二編

綏靖天皇紀——應神天皇紀

各定價一圓二十錢・送料六錢

野原休一譯

日本書紀第二編

〔最新刊〕

自卷十一仁德天皇紀
至卷十八宣化天皇紀

菊判紙裝百六十七ページ
定價一圓廿錢・送料九錢

待望の第三編は、美しくも床しく傷ましい菟士若郎子の自殺によつて建設された偉大な統治者仁德天皇の聖代を述べる卷十一を以て始まる。編中收めるところ、一貫しては、内に皇位繼承の順位確立への悩み、外に離合常なき三韓經營の困難あり、挿話としては、眉輪王の慘劇、雄略天皇と葛城一言主命との會違、衣通姫の悲劇等々、美しき、悲しき、あるひは雄渾な詩情が全編に満ち溢れてゐる。

財團法人 日本エスぺラント學會

東京市本郷區元町一丁目・振替東京二二三二五番